

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЕШТАЈИМА ЗА 2023. ГОДИНУ

Холдинг корпорације Крушик ад Ваљево

Београд, 01.04.2024. године

ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Органима управљања и руковођења Холдинг корпорације Крушик ад Ваљево

Позитивно мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извештаја друштва **Холдинг корпорације Крушик ад Ваљево** (у даљем тексту: „Друштво“), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2023. године и одговарајући биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, и напомене уз финансијске извештаје које укључују сумарни преглед значајних рачуноводствених политика.

По нашем мишљењу, приложени финансијски извештаји истинито и објективно приказују, по свим материјално значајним аспектима, финансијску позицију Друштва на дан 31. децембра 2023. године, и његову финансијску успешност и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, заснованим на Закону о рачуноводству и рачуноводственим политикама обелодањеним у напоменама уз финансијске извештаје.

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије (МСР) важећим у Републици Србији. Наше одговорности у складу са тим стандардима су детаљније описане у одељку извештаја који је насловљен *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извештаја*. Ми смо независни у односу на Друштво у складу са *Етичким кодексом за професионалне рачуновође* Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (ИЕСБА Кодекс) и етичким захтевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извештаја у Републици Србији, и испунили смо наше друге етичке одговорности у складу са овим захтевима и ИЕСБА Кодексом. Сматрамо да су ревизијски докази који смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основу за наше мишљење.

Материјално значајна неизвесност повезана са сталношћу пословања

Скрећемо пажњу на Напомену 3. уз финансијске извештаје, која указује да су на дан 31. децембра 2023. године укупна обртна средства износила 17.058.948 хиљада динара, што је за 1.697.994 хиљада динара мање од износа текућих обавеза на исти дан. Такође, Друштво има кумулиране губитке у износу од 3.497.471 хиљада динара. У 2023. години остварен је добитак у износу од 148.868 хиљаде динара. Наше мишљење није модификовано у погледу овог питања.

ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

Органима управљања и руковођења Холдинг корпорације Крушик ад Ваљево

Остале информације

Руководство је одговорно за остале информације. Остале информације обухватају информације садржане у Годишњем извештају о пословању (који не укључује финансијске извештаје и Извештај ревизора о њима) за годину која се завршава дан 31. децембра 2023.

Наше мишљење о финансијским извештајима се не односи на остале информације и не изражавамо било који облик закључка којим се пружа уверавање о њима.

У вези са нашом ревизијом финансијских извештаја, наша одговорност је да прочитамо остале информације, и при томе размотримо да ли постоји материјално значајна недоследност између њих и финансијских извештаја или наших сазнања стечених током ревизије, или на други начин, тако да остале информације представљају материјално погрешна исказивања.

У вези са Годишњим извештајем о пословању, спровели смо поступке прописане Законом о рачуноводству Републике Србије. Ти поступци укључују проверу да ли је Годишњи извештај о пословању у формалном смислу састављен у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије.

На основу процедура спроведених током ревизије, у мери у којој смо били у могућности да оценимо, мишљења смо да:

- Остале информације приказане у годишњем извештају о пословању, су по свим материјално значајним питањима, усклађене са информацијама приказаним у финансијским извештајима Друштва за годину која се завршава на дан 31. децембра 2023. године,
- Приложени Годишњи извештај о пословању за 2023. годину јесте састављен у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије.

На основу познавања и разумевања Друштва и његовог окружења стеченог током ревизије, наша је одговорност да саопшtimo да ли остале информације у Годишњем извештају о пословању садрже материјално значајне погрешне наводе и да, уколико постоје, истакнемо природу тих навода. На основу поступака које смо спровели, нисмо утврдили материјално значајне погрешне наводе у Годишњем извештају о пословању.

ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

Органима управљања и рукувођења Холдинг корпорације Крушик ад Ваљево

Одговорност руководства и лица овлашћених за управљање за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за припрему финансијских извештаја који пружају истинит и објективан приказ у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, заснованим на Закону о рачуноводству и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности Друштва да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Друштво или да обустави пословање, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извештавања Друштва.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке; и издавање извештаја ревизора који садржи мишљење ревизора. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са Међународним стандардима ревизије увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу да настану услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са Међународним стандардима ревизије, ми примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Исто тако, ми:

- Вршимо идентификацију и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавање и обављање ревизијских поступака који су прикладни за те ризике; и прибављање довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.

ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

Органима управљања и рукувођења Холдинг корпорације Крушик ад Ваљево

- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле ентитета.
- Вршимо процену примењених рачуноводствених политика и у којој мери су разумне рачуноводствене процене и повезана обелодањивања које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.
- Вршимо процену укупне презентације, структуре и садржаја финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане основне трансакције и догађаји на такав начин да се постигне фер презентација.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Београд, 01.04. 2024. године


Лиценцирани овлашћени ревизор
др Јелена Крпић

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07096364

Шифра делатности 2540

ПИБ 101493890

Назив HOLDING KORPORACIJA ZA METALOPRERADU, OSNIVANJE, FINANSIRANJE I UPRAVLJANJE KRUŠIK AD VALJEVO

Седиште ВАЉЕВО, ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА 59

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002	5	6.931.938	6.711.798	
01	И. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	5		14	
010	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005	5		14	
013	3. Гудвил	0006				
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007				
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	6	6.503.077	6.299.793	
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010	6	3.396.755	3.252.229	
023	2. Постројења и опрема	0011	6	1.610.494	1.508.147	
024	3. Инвестиционе некретнине	0012	6	372.071	372.071	
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013	6	815.532	856.410	
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретностима, постројењима и опреми	0014	6	252.261	303.952	
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015	6	55.964	6.984	
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016				
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017				
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018	7	428.861	411.991	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019	7	183.303	163.974	
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020				
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021				
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022				
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023				
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024				
046	7. Дугорочна финансијска улагања (картије од вредности која се вреднују по амортизованој вредности)	0025				
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026				
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027	7	245.558	248.017	
28 (део), осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028				
288	B. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029				
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030	8,9,10,11,12,13,14	17.058.948	13.403.788	
Класа 1, осим групе рачуна 14	I. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	8,9,10	11.904.856	9.891.507	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032	8	3.591.805	1.695.735	
11 и 12	2. Неповерљена производа и готови производи	0033	9	5.540.199	6.187.604	
13	3. Роба	0034	10	16.251	64.757	
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035	10	1.681.676	1.678.740	
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036	10	1.074.925	264.671	
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037				
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	11	1.095.769	233.826	
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039	11	1.016.235	203.503	
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040	11	67.002	6.195	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041	11		7.172	
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042	11	12.532	16.956	
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043				
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044	11	384.872	347.518	
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045	11	384.872	347.518	
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046				
224	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047				
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048	12	3.156	3.292	
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049				
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050				
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051	12	3.156	3.292	
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052				
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053				
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054				
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055				
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056				
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	13	3.508.406	2.767.648	
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	14	161.889	159.997	
	D. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		23.990.886	20.115.586	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060	23	6.806.343	8.758.836	
	ПАСИВА					
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	15	3.086.092	2.917.809	
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402	15	4.437.698	4.437.698	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405	15	28.534	28.534	
330 и потражни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406	15	2.094.451	2.096.307	
дугосни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407	15	127.931	147.259	
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408	15	150.811		
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409	15	1.943		
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410	15	148.868		
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411				
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412	15	3.497.471	3.497.471	
350	1. Губитак ранијих година	0413	15	3.497.471	2.099.136	
351	2. Губитак текуће године	0414	15		1.398.335	
	B. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415	16,17,18	1.942.319	589.307	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416	17	122.046	108.364	
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417	17	117.246	98.272	
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418				
40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419	17	4.800	10.092	
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420	16	1.820.273	480.943	
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421	16	270.019	273.714	
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422				
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423				
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424	18	1.522.860	159.282	
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425				
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427	16	27.394	47.947	
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428				
498	B. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429	17	205.533	181.415	
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430				
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431	19,20,21	18.756.942	16.427.055	
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432				
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433	19,20	2.959.997	3.097.130	
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434				
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435				
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436	20	2.811.915	2.599.551	
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437	19,20	148.082	497.579	
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438				
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439				
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440				
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КЛУЦИЈЕ	0441	20	12.009.248	9.132.354	
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	20	1.426.866	2.130.431	
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443	20	77.580	20.565	
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444	20	15.828	23.922	
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445	20	1.300.170	1.817.857	
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446	20	28.115	64.104	
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447				
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448	20	5.173	203.983	
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449	21	2.356.660	2.065.144	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450	21	1.916.637	1.736.200	
47, 48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	0451	21	440.023	328.944	
481.	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452				
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕНЉЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453				
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	21	4.171	1.996	
	Б. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА $(0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) \geq 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) \geq 0$	0455				
	Б. УКУПНА ПАСИВА $(0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)$	0456		23.990.886	20.115.586	
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457	23	6.806.343	8.758.836	

у Ваљево

дана 29.03. 2024. године

Законски задужени

Образац прописан Правилником о садржини и форми обрзаца финансијских извештаја и садржини и форми обрзаца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07096364

Шифра делатности 2540

ПИБ 101493890

Назив HOLDING KORPORACIJA ZA METALOPRERADU, OSNIVANJE, FINANSIRANJE I UPRAVLJANJE KRUŠIK AD VALJEVO

Седиште ВАЉЕВО, ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА 59

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 + 1010 + 1011 + 1012)	1001	25	9.479.068	5.770.572
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002	25	96.045	46.010
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003	25	75.169	41.313
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје роба на иностраном тржишту	1004	25	20.876	4.697
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005	25	9.978.174	4.947.960
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006	25	5.754.156	1.866.409
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007	25	4.224.018	3.081.551
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008	25	39.369	38.659
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009			736.791
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010		647.403	
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	26	12.883	548
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012	27		604
	B. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013	29,30,31,32,33,34,35	8.822.561	6.598.468
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014	28		40.486
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	29	4.747.504	2.811.260
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016	30	3.358.299	2.797.218
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017	30	2.706.762	2.264.120
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018	30	458.619	402.153
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019	30	192.918	130.945
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020	31	181.406	146.346
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021	32		324.834
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	34	354.974	372.070
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023	33	70.224	43.885
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	34	110.154	62.369

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025	34	656.507	
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026			827.896
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	35	42.743	105.180
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028	35	101	13.470
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029	35	86	131
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030	35	42.556	91.579
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031			
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	36	355.687	376.776
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033	36	17	150
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034	36	265.194	284.676
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035	36	90.476	91.750
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036			
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037			
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038	35,36	312.944	271.596
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039	39	675	470
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040		81.685	15.025
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	37	9.340	35.681
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	38	57.198	26.006
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		9.531.826	5.911.903
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		9.317.131	7.016.275
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045		214.695	
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046			1.104.372
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047			
59- 69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048		41.709	292.865
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		172.986	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			1.397.237
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051			
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052		24.118	1.098
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053			
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054			
	Ћ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055		148.868	
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			1.398.335
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1061			
	2. Унањена (разводњена) зарада по акцији	1062			

у Ваљево

дана 29. 03 2024 године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07096364	Шифра делатности 2540	ПИБ 101493890
Назив HOLDING KORPORACIJA ZA METALOPRERADU, OSNIVANJE, FINANSIRANJE I UPRAVLJANJE KRUŠIK AD VALJEVO		
Седиште ВАЉЕВО, ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА 59		

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1055)	2001	15	148.868	
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1056)	2002			1.398.335
	B. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			1.855.687
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних primaња				
	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
333	3. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
332	1. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
334	2. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добици	2011			
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	3. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добии	2013			
	б) губици	2014			
336	4. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хедџинга) новчаног тока				
	а) добии	2015			
	б) губици	2016			
337	5. Добици или губици по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат				
	а) добии	2017			
	б) губици	2018			365.308
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			1.490.379
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023			1.490.379
	VI. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0	2024			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025	15	148.868	92.044
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2028 + 2029) = АОП 2025 ≥ 0 или АОП 2026 > 0	2027			
	1. Приписан матичном правном лицу	2028			
	2. Приписан учешћима без права контроле	2029			

у Ватербу
 дана 29.03. 2024 године

Законски дјелује

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Полуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07096364	Шифра делатности 2540	ПИБ 101493890
Назив HOLDING KORPORACIJA ZA METALOPRERADU, OSNIVANJE, FINANSIRANJE I UPRAVLJANJE KRUŠIK AD VALJEVO		
Седиште ВАЉЕВО, ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА 59		

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001	12.455.791	6.554.362
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002	6.845.618	2.616.240
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	3003	5.600.961	3.924.398
3. Примљене камате из пословних активности	3004	86	131
4. Остали приливи из редовног пословања	3005	9.126	13.593
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006	12.685.185	2.959.479
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007	8.723.425	160.258
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008	854.337	349.741
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009	3.071.778	2.357.728
4. Плаћене камате у земљи	3010	22.804	61.666
5. Плаћене камате у иностранству	3011		
6. Порез на добитак	3012		
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013	12.841	30.086
8. Остали одливи из пословних активности	3014		
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3015		3.594.883
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3016	229.394	
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017	13.112	10.572
1. Продаја акција и удела	3018		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019	0	0
3. Остали финансијски гласнани	3020	13.112	10.572
4. Примљене камате из активности инвестирања	3021		
5. Примљене дивиденде	3022		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023	203.298	852.560
1. Куповина акција и удела	3024		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025	203.298	852.560

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
3. Остали финансијски пласмани	3026		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3027		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3028	190.186	841.968
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029	1.692.124	856.486
1. Увећање основног капитала	3030		
2. Дугорочни кредити у земљи	3031	1.692.067	270.854
3. Дугорочни кредити у иностранству	3032		
4. Краткорочни кредити у земљи	3033		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3034		
6. Остале дугорочне обавезе	3035		
7. Остале краткорочне обавезе	3036	57	585.632
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	3037	483.950	881.030
1. Откуп сопствених акција и удела	3038		
2. Дугорочни кредити у земљи	3039	11.111	307.287
3. Дугорочни кредити у иностранству	3040	0	0
4. Краткорочни кредити у земљи	3041	441.110	384.098
5. Краткорочни кредити у иностранству	3042		
6. Остале обавезе	3043	31.729	189.645
7. Финансијски лизинг	3044		
8. Исплаћене дивиденде	3045		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046	1.208.174	
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047		24.544
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3017 + 3029)	3048	14.161.027	7.421.420
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3006 + 3023 + 3037)	3049	13.372.433	4.693.069
Б. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3049) ≥ 0	3050	788.594	2.728.351
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049 - 3048) ≥ 0	3051	0	
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	2.767.648	26.147
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053	42.656	105.050
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054	90.492	91.900
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	3.508.406	2.767.648

у Бачебу
 дана 29.03 2024 године

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Полуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07096364	Шифра делатности 2540	ЛИБ 101493890
Назив HOLDING KOPPORACIJA ZA METALOPRERADU, OSNIVANJE, FINANSIRANJE I UPRAVLJANJE KRUŠIK AD VALJEVO		
Седиште ВАЉЕВО, ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА 59		

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Позиција	ОПИС	АОП	Основни капитал (група 30 без 306 и 309)	АОП	Остали основни капитал (рп 309)	АОП	Уписани а неуплаћени капитал (група 31)	АОП	Емисиона премија и резерве (рп 306 и група 32)
			2		3		4		5
1.	Стање на дан 01.01.____ године	4001	4.071.698	4010		4019		4028	28.534
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4002		4011		4020		4029	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 1+2)	4003	4.071.698	4012		4021		4030	28.534
4.	Нето промене у ____ години	4004	366.000	4013		4022		4031	
5.	Стање на дан 31.12.____ године (р.бр. 3+4)	4005	4.437.698	4014		4023		4032	28.534
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4006		4015		4024		4033	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 5+6)	4007	4.437.698	4016		4025		4034	28.534
8.	Нето промене у ____ години	4008		4017		4026		4035	
9.	Стање на дан 31.12.____ године (р.бр. 7+8)	4009	4.437.698	4018		4027		4036	28.534

Позиција	ОПИС	АОП	Рез. рез. и нер. доб. и губ. (група 33)	АОП	Нераспоређени добитак (група 34)	АОП	Губитак (група 35)	АОП	Учешће без права контроле
	1		6		7		8		9
1.	Стање на дан 01.01. _____ године	4037	508.750	4046		4055	2.099.136	4064	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4038		4047		4056		4065	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 1+2)	4039	508.750	4048		4057	2.099.136	4066	
4.	Нето промене у _____ години	4040	1.440.298	4049		4058	1.398.335	4067	
5.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 3+4)	4041	1.949.048	4050		4059	3.497.471	4068	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4042		4051		4060		4069	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 5+6)	4043	1.949.048	4052		4061	3.497.471	4070	
8.	Нето промене у _____ години	4044	17.472	4053	150.811	4062		4071	
9.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 7+8)	4045	1.966.520	4054	150.811	4063	3.497.471	4072	

Позиција	ОПИС	АОП	Укупно (одговара позицији АОП 0401) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) ≥ 0	АОП	Губитак изнад висине капитала (одговара позицији АОП 0455) (кол. 2+3+4+5+6+7- 8+9) < 0
	1		10		11
1.	Стање на дан 01.01. _____ године	4073	2.509.846	4082	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4074		4083	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 1+2)	4075	2.509.846	4084	
4.	Нето промене у _____ години	4076		4085	
5.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 3+4)	4077	2.917.809	4086	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4078		4087	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 5+6)	4079	2.917.809	4088	
8.	Нето промене у _____ години	4080		4089	
9.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 7+8)	4081	3.086.092	4090	

у Ваљево

дана 29.03 2024 године

Законски задужених

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, раднице и предузетнике
(„Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

7
*

ХОЛДИНГ КОРПОРАЦИЈА „КРУШИК“ АД НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ ДРУШТВА

Министарство трговине и индустрије је 22. фебруара 1939. године издало дозволу да фирма „Вишеградска индустрија Станковић - Вистад“ а.д. Ваљево, може обављати послове израде каписли.

У току 1945. године предузеће је прешло у надлежност Министарства народне одбране и добило назив „Војнотехнички завод“ Ваљево. Решењем Председништва владе Федеративне Народне Републике Југославије пов. Бр. 196/48 од 23. јануара 1948. године основано је предузеће „Крушик“ Ваљево, са имовином „Вистада“.

Пуно пословно име Друштва је: ХОЛДИНГ КОРПОРАЦИЈА ЗА МЕТАЛОПРЕРАДУ, ОСНИВАЊЕ, ФИНАНСИРАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ КРУШИК АД ВАЉЕВО, ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА 59.

Основна делатности Друштва је: 2540 (Производња оружја и муниције).

У оквиру производне делатности производња оружја и муниције чини преко 90%, а преосталих 10% чине цивилни програми и услуге.

Привредно друштво ХК „КРУШИК“ А.Д. Ваљево у даљем тексту: Друштво, регистровано је као АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО. Акцијски капитал износи 88.9344% и друштвени капитал 11.0656%.

Матично друштво је имало 11 зависних друштва, организованих као друштва са ограниченом одговорношћу од којих су 4 друштва припојена матичном Друштву, а 2 су продата у току 2006. године.

У току 2007. године продато је учешће у капиталу 3 друштва у склопу приватизације друштвеног капитала и то:

1. „Крушик Акумулатори“
2. „Крушик Прецизни лив“
3. „Крушик Пластика“

На почетку 2009. године матично друштво ХК „КРУШИК“ а.д., имало је учешће веће од 51% у 2 зависна друштва и то:

1. „Крушик Арматуре“
2. „Крушик ФМО“

Над ова два друштва покренут је стечајни поступак Решењем Трговинског суда у Ваљеву Ст. бр. 43/09 и 42/09 од 10.12.2009. године.

Матично друштво ХК „КРУШИК“ а.д. основало је ново ДРУШТВО СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ КРУШИК-ИСТРАЖИВАЧКО РАЗВОЈНИ ЦЕНТАР ВАЉЕВО, ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА 59. Решењем АПР бр. БД29066/2007 од 03.05.2007. године. Дана 06.11.2020. године наведено друштво припојено је Матичном друштву ХК „Крушик“ а.д. по основу Уговора о припајању и Одлуке о прерасподели средстава бр. 20/01-922/01.

На дан 31.12.2023. године Друштво има 2192 радника, 31.12.2022. године било је 2352 радника.

Порески идентификациони број друштва је: 101493890

Матични број друштва је: 07096364

Шифра делатности је: 2540 (Производња оружја и муниције).

Друштво је за 2023. годину разврстано у групу ВЕЛИКИХ друштава.

2. ОСНОВА ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту "Закон", објављен у "Сл. гласнику РС", бр. 73/19 и 44/2021 - др.закон), као и у складу са осталом применљивом подзаконском регулативом. Друштво, као велико правно лице примењује Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународни рачуноводствени стандарди ("МРС"), Међународни стандарди финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда ("IFRIC"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB"), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Решењем Министарства финансија од 21. новембра 2019. године, које је објављено у „Службеном гласнику РС“ бр. 92 од 25. децембра 2019. године (у даљем тексту "Решење о утврђивању превода") утврђени су и објављени преводи основних текстова МСФИ и МРС, Концептуалног оквира за финансијско извештавање ("Концептуални оквир"), усвојених од стране Одбора, као и повезаних IFRIC тумачења. Наведени преводи објављени у Решењу о утврђивању превода не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере, као и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је тај материјал саставни део стандарда, односно тумачења. На основу Решења о утврђивању превода Концептуални оквир, МРС, МСФИ, IFRIC и са њима повезана

тумачења која су преведена, у примени су од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2020. године.

Осим поменутог, поједина законска и подзаконска регулатива у Републици Србији дефинише одређене рачуноводствене поступке, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Друштво је ове финансијске извештаје саставило у складу са захтевима Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Службени гласник Републике Србије број 89/2020) и формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“, бр. 89/2020).
- Решење Министарства финансија Републике Србије бр. 401-00-4351/2020-16 од 13. октобра 2020. године („Службени гласник РС“, бр. 123/2020 и 125/2020) утврђује да званичне стандарде чине званични преводи Међународних рачуноводствених стандарда (МРС) и Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) које издаје Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB), као и тумачења стандарда издатих од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања (IFRIC) до 31. јула 2013. године. Након 31. јула 2013. године, од стране IASB и IFRIC издат је значајан број допуна, годишњих побољшања, измена односно додатака постојећим или ревидираним стандардима и тумачењима, као и издавање нових МСФИ, односно укидање постојећих МРС. Решењем Министарства финансија од 10. септембра 2020. године, које је објављено у „Службеном гласнику РС“ бр. 123 од 13. октобра 2020. године, утврђени су и објављени преводи основних текстова МСФИ и МРС, Концептуалног оквира за финансијско извештавање („Концептуални оквир“), усвојених од стране Одбора, као и повезаних IFRIC тумачења, а који ће почети да се примењују од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године.
- Одређеним подзаконском актима који су на снази у текућем периоду захтева се признавање, вредновање и класификација средстава, обавеза и капитала, као и прихода и расхода која одступа од захтева преведених и усвојених МСФИ и МРС.

3. НАЧЕЛО СТАЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Финансијски извештаји су састављени на начелу настанка пословног догађаја (начело узрочности) и начелу сталности пословања.

Према начелу настанка пословног догађаја учинци пословних промена и других догађаја (осим Извештаја о токовима готовине) пружају информације не само о пословним променама из претходног периода, које укључују исплату и пријем готовине, већ и о обавезама за исплату готовине у будућем периоду.

Финансијски извештаји су састављени под претпоставком да ће Друштво да послује у неограниченом временском периоду и да ће да настави са пословањем и у догледној будућности.

Друштво је остварило у 2023. години позитиван пословни резултат у износу од 656.507 хиљада динара и укупан нето добитак у износу од 148.868 хиљада динара. Краткорочне обавезе износе 18.756.942 хиљада динара, док обртна имовина износи 17.058.948 хиљада динара.

Тренутно има потписаних уговора (активних) у вредности која обезбеђује упосленост капацитета у наредном периоду, о чему сведочи износ примљених аванса исказан у финансијским извештајима. Иначе, за првих шест месеци 2023. године, закључено је близу 103 милиона УСД нових уговора, док је у другој половини године резултат новог уговарања износио око 86,5 милиона УСД, што је резултирало укупним уговарањем од 189,5 милиона УСД. У првом кварталу 2024. године закључено је нових уговора у вредности од близу 100 милиона УСД.

Интензивно се ради на побољшању постојећих и развоју нових производа и технологија. Врши се континуирана едукација запослених и њихово оспособљавање за рад. У наредном периоду очекује се успешна верификација читавог сета производа најновије генерације за којима постоји тражња и на светском тржишту и у Војсци Србије. Ту спадају ракете домета 50 км, савремене ваздухопловне ракете, модернизоване вођене ракете високог нивоа пробојности, минобацачке мине нове генерације за коришћење са дрона са близинским и механичким упаљачем, минобацачке мине продуженог домета, ракетизирани мине, бојеве главе мале масе за дрон, ракете са побољшаном прецизношћу итд. Како би Крушик што пре повећао своје учешће у производњи савремене минобацачке муниције и ракетних средстава, менаџмент ће, водећи се начелима развојно орјентисане стратегије, тежити да потенцијал компаније увећа првенствено запошљавањем младих високо образованих, амбициозних и иновативних стручњака који су специјализовани у разним областима инжењерства, аутоматике, електронике и производног машинства.

Влада РС је у децембру 2018. године донела Закључак бр. 023-11844/2018-1 о конверзији дуговања привредног друштва ХК „Крушик“ а.д. Ваљево у капитал поверилаца у овом друштву. Наведеним Закључком обухваћен је главни дуг на дан 31.12.2017. године и припадајућа камата на дан доношења Закључка, односно на дан 06.12.2018. године. У току 2019. године ХК „Крушик“ је, у складу са наведеним Закључком Владе РС, потписао уговоре о конверзији и по том основу извршио емисију акција у Централном регистру ХОВ и регистрацију повећања капитала у АПР-у за следеће повериоце: Р. Србија, Град Београд, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Републички фонд за здравствено осигурање и Национална служба за запошљавање. Реализацијом дела Закључка Владе из децембра 2018. године, односно конверзијом потраживања наведених поверилаца у основни капитал ХК „Крушик“ а.д. Ваљево, извршена је делимична деблокада основних текућих рачуна предузећа, а док се поступак конверзије не оконча у потпуности, ХК „Крушик“ а.д. Ваљево платни промет у земљи и у иностранству обавља преко посебних текућих рачуна отворених Закључком Владе РС из новембра 2011. године.

На основу члана 39. став 5. Закона о производњи и промету наоружања и војне опреме (Сл. гласник РС бр. 36/18), а у вези са чланом 14. став 2. тачка 44) Закона о одбрани (Сл. гласник РС бр. 116/07,...36/18) Влада је донела Уредбу о групацији Одбрамбене индустрије Србије, чији је члан ХК „Крушик“ а.д. Ваљево. У току 2020. године покренуте су активности по питању

конверзије обавеза, а у току 2023. године поново су интензивирани ове активности, са повериоцима са којима конверзија није завршена у складу са Закључком Владе од 06.12.2018. године (обавезе евидентирани на конту 4100, 4601, 4240) с обзиром да је чланом 44. став 6. Закона о производњи и промету наоружања и војне опреме дефинисано да Влада у року од 90 дана од дана доношења Уредбе о формирању Групације ОИС, доноси одлуку на основу које ће државни повериоци, у смислу закона којим се уређује приватизација, конвертовати потраживања по основу главнице са стањем на дан 31.12.2016. године и отписати дуг по основу камата произвођачу наоружања и војне опреме који припада Групацији ОИС. У току 2023. године усаглашено је стање међусобних обавеза и потраживања са повериоцима на дан 31.12.2016. године са припадајућом каматом и у складу са тим потписани су Записници. У току 2024. године очекује се доношење Закључка Владе РС о конверзији у складу са Законом о производњи и промету НВО.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

На основу члана 67. и 71. Статута Холдинг Корпорације „Крушик“ а.д. Ваљево и члана 3. Пословника о раду Надзорног одбора, члана 2. тачка 13 и члана 8. Закона о рачуноводству (Сл. гл. РС, бр. 73/2019 и 44/2021), Надзорни одбор Холдинг корпорације „Крушик“ а.д. Ваљево, дана 08.05.2023. године донео је Одлуку о ступању на снагу нових рачуноводствених политика, као и Одлуке о измени Одлуке о рачуноводственим политикама број 6 од 31.01.2024 по којима се процена некретнина, постројења и опреме врши по моделу фер вредности/моделу ревалоризације.

Нематеријална улагања су одредива немонетарна средства без физичког садржаја која служе за производњу или испоруку робе или услуга, за изнајмљивање другим лицима или се користи у административне сврхе.

Нематеријалним улагањима сматрају се:

- улагања у концесије;
- улагања у развој нових производа и производњу нових или значајно унапређених материјала, уређаја, производа, система или услуга пре почетка комерцијалне производње или употребе;
- улагање у научно и техничко знање;
- улагање у креирање и примену нових процеса или система;
- улагање у набавку лиценце;
- стицање права на интелектуалну својину;
- улагање у познавање тржишта и трговачке ознаке (укључујући робне марке и објављене наслове).

Нематеријална улагања почетно се мери (признаје) по набавној вредности или цени коштања.

Након почетног признавања, нематеријално улагање се исказује по набавној вредности или цени коштања умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због обезвређења.

Преостала вредност нематеријалних улагања сматра се једнаком нули, осим када:

- 1) постоји уговорена обавеза трећег лица да откупи то средство на крају његовог преосталог века трајања или

- 2) када за то средство постоји активно тржиште на којем се може одредити преостала вредност и да ће то тржиште трајати и на крају века тог средства.

Нематеријална улагања отписују се путем пропорционалне стопе амортизације у року од пет година, осим улагања чије је време коришћења утврђено уговором, када се отписивање врши у роковима који проистичу из уговора.

Некретнине, постројења и опрема су материјална средства која:

- Друштво држи за употребу у производњи производа или за испоруку робе или пружање услуга, за изнајмљивање другима или у административне сврхе; и

- за које се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода;

Некретнине, постројења и опрема признају се као средство ако и само ако:

- (а) је вероватно да ће будуће економске користи по основу тог средства притицати у Друштво; и

- (б) се набавна вредност/цена коштања тог средства може поуздано измерити.

Почетно мерење некретнине, постројења и опреме који испуњавају услове за признавање као стално средство, врши се по набавној вредности, односно по цени коштања. Накнадни издатак за некретнину, постројење и опрему признаје се као средство само када се тим издатком побољшава стање средства изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка. Примери побољшања који доводе до повећаних будућих економских користи укључују:

- (а) измену постројења којом се продужава користан век трајања, укључујући и повећање капацитета;

- (б) надградња машинских делова, којом се постиже значајно унапређење квалитета излазних компоненти;

- (в) замену саставних делова неких некретнина, постројења и опреме у редовним временским размацама.

Некретнине, постројење и опрема се такође могу набавити и за сврхе замена које се врше тако често или за замене које се не понављају. Свакодневно одржавање и свакодневно сервисирање некретнине, постројења и опреме, Друштво не признаје у књиговодствену вредност некретнине, постројења и опреме, већ се ти трошкови признају у билансу успеха у тренутку када настану.

Након почетног признавања, некретнине, постројења и опрема се одмеравају по моделу ревалоризације, односно по фер вредности на датум ревалоризације, умањеној за укупну накнадну амортизацију и укупне накнадне губитке због умањења вредности.

Ревалоризација се врши довољно редовно, како би се обезбедило да се књиговодствена вредност значајно не разликује од вредности до које би се дошло коришћењем фер вредности на крају извештајног периода.

Процену фер вредности некретнина, постројења и опреме врши Овлашћени проценитељ.

Приликом ревалоризације некретнине, постројења и опреме, ревалоризују се све некретнине, постројења и опрема из групе којој то средство припада. Групе средстава сличне природе и употребе у пословању Друштва су:

- земљиште
- грађевински објекти
- производна опрема и машине за производњу
- рачунарска опрема
- погонски инвентар
- пословни инвентар
- транспортна средства
- остала опрема

За потребе ревалоризације, односно процене фер вредности групе некретнина, постројења и опреме су троцифрени рачуни прописани Правилником о контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Ефекти процене некретнина, постројења и опреме по фер вредности/моделу ревалоризације, књиже се тако да исправка вредности елиминише и сведе на нулу, а набавна вредност сведе на фер вредност.

Ако се књиговодствена вредност повећа као резултат ревалоризације, то повећање се признаје у укупном осталом резултату и акумулира у капиталу у оквиру позиције ревалоризационе резерве. Међутим, повећање се признаје у билансу успеха у износу у ком поништава ревалоризационо умањење исте имовине претходно признате у билансу успеха. Ако се књиговодствена вредност услед ревалоризације смањи као резултат ревалоризације, то смањење се признаје као расход. Међутим, смањење се признаје у укупном осталом резултату до износа постојећих ревалоризационих резерви обрачунатих за то средство. Смањење признато у укупном осталом резултату смањује износ акумулиран у капиталу у оквиру позиције ревалоризационе резерве.

Ревалоризациона резерва створена по основу ревалоризације некретнина, постројења и опреме преноси се на нераспоређену добит тек када се резерва реализује, тј када се отуђи (прода, расходује, поклони или размени за друго средство и сл.)

Некретнине, постројења и опрема отписују се на терет расхода путем амортизације. Износ некретнине, постројења и опреме који подлеже амортизацији, отписује се систематски током њиховог корисног века трајања применом пропорционалног метода. Приликом обрачуна амортизације некретнина, постројења и опреме, стопа амортизације која ће се применити зависи од корисног века трајања некретнине, постројења и опреме.

Одређивање корисног века трајања некретнина, постројења и опреме заснива се на претходном искуству са истим и сличним средствима, као и на антиципираном техничком развоју и променама на које утиче велики број економских или индустријских фактора. Корисни век трајања некретнине, постројења и опреме преиспитује се периодично и ако су очекивања заснована на новим проценама значајно различита од претходних, врши се корекција преосталог корисног века трајања средства.

Основицу за обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме чини набавна вредност/цена коштања умањена за преосталу вредност.

Амортизација средстава активираних у току године обрачунава се када се средства ставе у употребу, односно почев од наредног месеца од датума набавке на набавну вредност.

Износ некретнине, постројења и опреме који подлеже амортизацији, отписује се систематски током њиховог корисног века трајања применом пропорционалних стопа амортизације, које се утврђују путем следећег обрасца:

$$\text{СТОПА АМОРТИЗАЦИЈЕ} = 100 / \text{КОРИСНИ ВЕК ТРАЈАЊА СРЕДСТВА}$$

За некретнине, постројења и опрему користе се следеће стопе амортизације :

Грађевински објекти	1,35% - 50%
Опрема (производна, преносна, машине, постројења)	4,17% - 33,33%
Погонски и пословни инвентар (стројеви, транспортна средства, алати, уређаји)	4,34% - 50%
Намештај и пословни инвентар	10% - 33,33%
Канцеларијска опрема, рачунарска опрема, телекомуникациона опрема, путничка моторна возила, возила на моторни погон	4,34% - 100%
Остала непоменута опрема	4,34% - 50%

Метод амортизације који се примењује изражава начин на који Друштво троши економске користи садржане у средству. Обрачунат трошак амортизације признаје се као расход периода у којем је настао, осим ако није укључен у исказани износ неког другог средства. Корисни век трајања некретнине, постројења и опреме преиспитује се периодично и ако су очекивања заснована на новим проценама значајно различита од претходних, обрачун трошкова амортизације за текући и будући период се коригује. Метод обрачуна амортизације који се примењује на некретнину, постројења и опрему преиспитује се периодично и уколико је дошло до значајне промене у очекиваном обрасцу трошења економских користи од тих средстава, метод се мења тако да одражава тај измењени начин. Када је таква промена обрачуна амортизације неопходна, онда се она рачуноводствено обухвата као промена рачуноводствене процене, а обрачунати трошкови амортизације за текући и будући период се коригују. Некретнине, постројења и опрема престају да се исказују у билансу стања: након отуђења или када је средство трајно повучено из употребе и када се од његовог отуђења не очекују никакве будуће економске користи. Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења некретнина, постројења и опреме утврђују се као разлика између процењених нето прилива од продаје и исказаног износа средстава и признају се као приход или расход у билансу успеха.

Инвестициона некретнина је некретнина (неко земљиште или зграда - или део зграде - или и једно и друго), коју (друштво као власник или корисник финансијског лизинга) држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог.

Према томе, инвестициона некретнина ствара такве готовине који су у великој мери независни од остале имовине коју држи друштво.

Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања (набавке) врши се по набавној вредности или цени коштања. При почетном мерењу, зависни трошкови набавке укључују се у набавну вредност или цену коштања.

Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину приписују се исказаном износу те инвестиционе некретнине ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се према њиховој поштеној вредности. Поштена вредност инвестиционе некретнине обично је њена тржишна вредност. Поштена вредност мери се као највероватнија цена која реално може да се добије на тржишту, на дан биланса стања, у складу са дефиницијом поштене вредности. То је најбоља цена коју продавац реално може да добије. Та процена конкретно искључује процењену цену која је повећана или смањена због посебних услова или околности, као што су нетипично финансирање, аранжмани продаје или поновног узимања у лизинг и посебне користи или концесије, које је дао неко ко има везе са продајом.

Добитак или губитак настао због промене поштене вредности инвестиционе некретнине укључује се у нето добитак или нето губитак периода у којем је настао.

Дугорочни финансијски пласмани обухватају учешћа у капиталу зависних правних лица, учешћа у капиталу повезаних правних лица и учешћа у капиталу других правних лица и дугорочне хартије од вредности расположиве за продају. Такође, у оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се дугорочни кредити у земљи и иностранству, хартије од вредности које се држе до доспећа и остали дугорочни пласмани.

Наведени пласмани представљају финансијска средства која се приликом почетног признавања мере по њиховој набавној вредности која представља поштену вредност накнаде која је дата за њих. Трошкови трансакције се укључује у почетно мерење свих финансијских средстава.

За потребе мерења финансијског средства након почетног признавања, финансијска средства се класификују у четири категорије:

- (а) зајмови и потраживања који су потекли од стране друштва и који се не држе ради трговања;
- (б) улагања која се држе до доспећа;
- (ц) финансијска средства која су расположива за продају и
- (д) финансијска средства која се држе ради трговања.

После почетног признавања, друштво мери финансијска средства, укључујући и деривате који су средства, по њиховим поштеним вредностима, без било каквог умањивања за трансакционе трошкове које може начинити приликом продаје или другог отуђења.

Признати добитак или губитак који произилази из промене у поштеној вредности финансијског средства која није део односа заштите исказује се као добитак или губитак из финансијског средства које је расположиво за продају који је:

укључен у нето добитак или губитак у периоду у којем настаје; или приказан директно у сопственом капиталу, кроз извештај о променама на сопственом капиталу све док се финансијско средство не прода, наплати или на други начин отуђи, или док се не утврди да је финансијско средство обезвређено, у којем тренутку се укупни добитак или губитак који је претходно био приказан у сопственом капиталу укључује у нето добитак или губитак периода.

Хартије од вредности расположиве за продају исказују се по набавној вредности умањеној за исправку вредности, или по тржишној вредности, за које не постоји активно тржиште исказује се по надокнадивој вредности. Надокнадива вредност је заснована на процени будућих новчаних токова, дисконтованих по просечној стопи активне камате на кредите.

У посебним финансијским извештајима матичног предузећа, улагања у зависна предузећа која се обухватају у консолидованим финансијским извештајима, као и она која су искључена из консолидованих финансијских извештаја исказују се по набавној вредности.

Метод набавне вредности је рачуноводствени метод по којем се улагање исказује по набавној вредности. У билансу успеха исказује се приход од улагања само у оној мери у којој инвеститор прими свој део из расподеле нераспоређеног добитка корисника улагања, које се врши након

дана стицања. Инвеститор признаје приход само у оној мери у којој прими свој део из расподеле нераспоређене нето добитка корисника улагања, до које дође након дана када га је инвеститор стекао. Део из расподеле који се прими у износу који је виши од таквог добитка сматра се повраћајем инвестиције и исказује се као смањење набавне вредности инвестиције.

Метод учешћа је рачуноводствени метод по којем се улагање прво исказује по набавној вредности, а затим се прилагођава променама на инвеститоровом уделу у нето имовини корисника улагања. Удео инвеститора у резултатима пословања корисника улагања исказује се у билансу успеха. Према методу учешћа, улагање се прво исказује по набавној вредности, а исказана вредност се повећава или смањује тако да се призна инвеститоров удео у добитку или губитку корисника улагања након дана стицања. Делом из расподеле који се прими од корисника улагања смањују се исказани износ улагања. Такође може бити потребно извршити корекцију исказаног износа због промена у инвеститоровом пропорционалном интересу и кориснику улагања, које су настале услед промена у капиталу корисника улагања, а које нису биле укључене у биланс успеха. Такве промене укључују промене настале из ревалоризације некретнина, постројења, опреме и инвестиција, из разлика превођења страних валута и из усклађивања разлика произашлих из пословних комбинација.

Финансијска средства која су расположива за продају су она финансијска средства која нису:

(а) зајмови и потраживања који су потекли од стране предузећа;

(б) улагања која се држе као доспећа или

(ц) финансијска средства која се држе ради трговања.

Финансијско средство се класификује као финансијско средство које је расположиво за продају уколико сасвим не припада ни једној од три друге категорије финансијских средстава - финансијска средства која се држе ради трговања, финансијска средства која се држе до доспећа и зајмови и потраживања која су потекла од стране предузећа. Финансијско средство класификује се као финансијско средство које се држи ради трговања, а не као финансијско средство које је расположиво за продају, уколико је то средство део портфеља сличних средстава за које постоји образац трговања ради остваривања добитка из краткорочних колебања цена или марже дилера.

Учешће у капиталу придружених правних лица над чијим пословањем постоји значајан утицај (учешће у акцијама са правом гласа од 20% до 50%) и други услови дефинисани МРС 28

Рачуноводствено обухватање улагања у придружена предузећа мере се према методу набавке вредности.

Метод набавке вредности је рачуноводствени метод по којем се улагање исказује по набавној вредности. У билансу успеха исказује се приход од улагања само у оној мери у којој инвеститор прими свој део из расподеле нераспоређеног добитка корисника улагања, које се врши након дана стицања.

Залихе су средства:

- (а) која се држе за продају у уобичајеном току пословања;
- (б) која су у процесу производње а намењене су за продају или
- (ц) у облику материјала или помоћних средстава која се троше у процесу производње или приликом пружања услуга.

Залихе обухватају:

- 1) робу која је набављена и држи се ради препродаје, укључујући робу на мало која се држи ради препродаје или земљиште и друге некретнине које се држе ради препродаје;
- 2) готови производи које је произвело предузеће; 3) недовршене производе чија је производња у току и
- 4) основни и помоћни материјал који ће бити искоришћени у процесу производње.

Залихе робе мере се по набавној вредности коју чини фактурна цена добављача, увозне дажбине и други порези (осим оних које друштво може накнадно да поврати од пореских власти), трошкови превоза, манипулативни трошкови и други трошкови који се могу директно прописати стицању залиха робе. Попуст, рабати и друге сличне ставке одузимају се при утврђивању трошкова набавке робе.

Залихе материјала које се набављају од добављача мере се по набавној вредности, док се залихе материјала који је произведен као сопствени учинак друштва мере по цени коштања, односно по нето продајној вредности, ако је нижа.

Набавну вредност или цену коштања залиха чине сви трошкови набавке, трошкови производње (конверзије) и други настали трошкови неопходни за довођење залиха на њихово садашње место и стање.

Трошкови набавке залиха обухватају набавну цену, увозне дажбине и друге порезе (осим оних које друштво може накнадно да поврати од пореских власти), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати стицању готовних производа, материјала и услуга. Попуст, рабати и друге сличне ставке одузимају се при утврђивању трошкова набавке.

Када се материјал производи као производ сопствене производње и даље користи у наредној фази процеса његова процена врши се у висини трошкова производње тих залиха и највише до нето продајне вредности тих залиха.

Обрачун излаза (утрошака) залиха материјала, врши се по методи просечне пондерисане цене. Према методи пондерисаног просека, набавна цена сличних ставки које су набављене или произведене током тог периода. Просек се израчунава приликом пријема сваке наредне пошиљке.

Залихе недовршене производње и готових производа настају као резултат производног процеса друштва. Ове залихе мере се по цени коштања, односно по нето продајној вредности, ако је нижа.

Трошкови производње залиха обухватају трошкове који су директно повезани са јединицама производа, као што је директна радна снага. Они такође обухватају систематско додељивање

фиксних и променљивих режијских трошкова који настају приликом утрошка материјала за производњу готових производа. Фиксни режијски трошкови су они индиректни трошкови производње који су релативно константни, без обзира на обим производње, као што су амортизација и одржавање фабричких зграда и опреме, као и трошкови руковођења и управљања фабриком. Променљиви режијски трошкови су они индиректни трошкови производње који се мењају, директно или скоро директно, сразмерно промени обима производње, као што су индиректни материјал и индиректна радна снага.

Директни трошкови су:

- трошкови материјала за израду производа,
- трошкови амбалаже,
- трошкови помоћног материјала,
- трошкови стандардног и специјалног алата,
- трошкови производних услуга,
- трошкови дневница и путни трошкови производних радника,
- трошкови зараде (производних радника).

Директни трошкови се приписују конкретном носиоцу трошка. Документа која су носиоци информација о директним трошковима су: рачуни, требовања (свих врста материјала, алата), примопредајнице, повратнице, радне листе, превознице, путни налози, уговори о делу и сва остала документа која носе информације о трошку. Сваки од наведених докумената мора носити број радног налога (носиоца трошка). Број радног налога код лансиране документације уписује носилац израде документа (оперативна припрема рада), а код екстерних докумената (рачуни и друго) ову ознаку уписује лице одређено за оверу докумената.

Индиректни трошкови су: (општи фиксни, општи варијабилни).

Општи фиксни:

- трошкови амортизације
- трошкови одржавања некретнина, постројења и опреме,
- трошкови режије.

Општи варијабилни:

- трошкови осталог помоћног материјала,
- трошкови енергије,
- трошкови транспортних услуга,
- трошкови осталих непроизводних услуга,
- трошкови непроизводних радника.

Трошкови непроизводних места трошкова преносе се на производна места трошкова по кључевима које утврђује служба у оквиру сектора за Рачуноводство и финансије, на бази остварене производње по норма часовима.

Кључеве за расподелу индиректних трошкова по местима одређује:

РЈ „Енергетика“ (електрична енергија, вода, комуналне услуге, ПТТ, пара). Са производних места трошкова на носиоце трошкова кључем се преносе трошкови. Кључ се формира на тај начин што се остварени норма сати одређеног носиоца трошка ставе у однос са укупно

оствареним норма сатима предузећа. Ове кључеве одређује служба у оквиру Сектора за рачуноводство и финансије.

Износ фиксних режијских трошкова који се додељују свакој јединици производње не може да се последично повећа због ниске производње или неискоришћености постројења.

Недодељени режијски трошкови признају се као расход у периоду у којем су настали.

Други трошкови укључују се у цену коштања залиха само у мери у којој су настали приликом довођења залиха на њихово садашње место и у садашње стање. На пример, у цену коштања залиха могу се укључити и непроизводни режијски трошкови или трошкови пројектовања производа за посебне купце.

Примери трошкова који су искључени из цене коштања залиха и признати као расходи у периоду у којем су настали следећи:

(а) неубичајено велико расипање материјала, радне снаге или други трошкови производње;

(б) трошкови складиштења;

(ц) режијски трошкови администрације који не доприносе довођењу залиха на садашње место и у садашње стање и

(д) трошкови продаје.

У одређеним околностима, трошкови позајмљивања се укључују у цену коштања залиха. Те околности су утврђене допуштеним алтернативним поступком из МРС 23 Трошкови позајмљивања.

Цена коштања залиха ставки које обично нису међусобно заменљиве или услуга које су произведене и раздвојене на посебне пројекте утврђује се путем јасне идентификације сваког појединачног трошка.

Јасна идентификација трошкова значи да су специфични трошкови додељени идентификованим ставкама залиха. То је одговарајући поступак за ставке које су раздвојене на специфичне пројекте, без обзира на то да ли су купљене или произведене.

Залихе недовршене производње и готових производа мере се по цени коштања, а излаз залиха се утврђује методом просечне пондерисане цене.

Према методи пондерисаног просека, цена коштања сваке ставке одређује се на основу пондерисаног просека цене коштања сличних ставки на почетку периода и цене коштања сличних ставки које су набављене или произведене током тог периода. Просек се рачуна приликом пријема сваке наредне пошиљке.

Могуће је да цена коштања залиха не може да се поврати ако су те залихе оштећене, ако су постале у целини или делимично застареле или ако је њихова продајна цена мала. Могуће је да цена коштања не може да се поврати и ако се повећају процењени трошкови који ће настати у вези са продајом.

Пракса отписивања залиха испод њихове цене коштања до нето продајне вредности у складу је са становиштем да средства не треба да се искључују у износима који су већи од оних за које се очекује да ће се остварити од њихове продаје или употребе.

Залихе се обично отписују до нето продајне вредности на појединачној основи. Међутим, у неким околностима прикладно је да се сличне или повезане ставке групишу. То може бити случај са ставкама залиха које се односе на исту производну линију, који имају сличну намену или коначну употребу, које се производе и пласирају на тржишту на истом географском подручју и које не могу да се практично процене одвојено од других ставки у тој производној линији. Није одговарајуће да се залихе отписују по групама залиха, на пример, готови производи или све залихе у одређеној привредној грани или географском сегменту. Пружаоци услуга обично групишу трошкове по свакој услузи за коју ће се наплаћивати посебна продајна цена. Према томе, свака таква услуга третира се као посебна ставка.

Краткорочна потраживања обухватају потраживања од купаца зависних и повезаних правних лица и осталих купаца у земљи и иностранству по основу продаје производа, робе и услуга.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вредности и остале краткорочне пласмане са роком доспећа, односно продаје до годину дана од дана чинидбе, односно од дана биланса.

Краткорочна потраживања од купаца мере се по вредности из оригиналне фактуре. Ако се вредност у фактури исказује у стварној валути, врши се прерачунавање у извештајну валуту по курсу важећем на дан трансакције. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказује се као курсна разлика у корист прихода или на терет расхода. Потраживања исказана у страниј валути на дан биланса прерачунавају се према важећем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

Краткорочни финансијски пласмани који се не држе ради трговања мере се по амортизованој вредности, не узимајући у обзир намеру предузећа да их држи до доспећа.

Уколико постоји вероватноћа да предузеће неће бити у стању да наплати све доспеле износе (главницу и камату) према уговорним условима за дате кредите, потраживања или улагања која се држе до доспећа која су искзана по амортизованој вредности, настао је губитак због обезвређивања или ненаплативих потраживања. Висина губитка утврђује се као разлика између исказаног износа средстава и садашње вредности очекиваних будућих токова готовине есконтованих по првобитној ефективној каматној стопи финансијског инструмента (износ који може да се поврати). Токови готовине који се односе на краткорочна потраживања обично се не есконтују. Исказани износ средстава умањује се до његове процењене вредности која може да се поврати било директно, било коришћењем рачуна исправке вредности. Износ губитка укључује се у нето добитак или губитак периода.

Индиректан отпис финансијских средстава врши се применом матрице у складу са параграфом МСФИ 9 – Финансијски инструменти, што подразумева следеће кораке:

- израчунавање процента наплате по кварталима у односу на укупну наплату извештајног периода;
- израчунавање износа који нису наплаћени на дан 31.03; 30.06; 30.09; и 31.12.;

- израчунавање % обезвређења на начин да се вредност укупне продаје за извештајни период подели са износом ненаплаћених финансијских средстава на крају сваког периода наведених у предходној тачки;
- сачињавање структуре наплате потраживања, као: недоспело, кашњење од 30 до 90 дана, од 91 до 180 дана, преко 180 дана;
- очекивани кредитни губитак израчунава се тако што се % обезвређења утврђен на чин описан у тачки 3 примени на структуру наплате дефинисане у тачки 4.

Уколико се у наредном периоду износ губитка због обезвређења умањи, врши се укидање губитка корекцијом рачуна исправке вредности и признавање прихода.

Друштво је урадило прву примену МСФИ 9 у 2020. години и прокњижило ефекте овог стандарда.

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности предузећа и добитке. Приходи од уобичајених активности су приходи од продаје робе, производа и услуга, приходи од активирања учинака, приходи од субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја дажбина по основу продаје робе, производа и услуга, приходи од доприноса и чланарина и други приходи који су обрачунати у књиговодственој исправи, независно од времена наплате.

Добици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију прихода и могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности предузећа. Добици представљају повећања економских користи и као такви по природи нису различити од прихода. Добици укључују добитке проистекле из продаје дугорочних средстава, нереализоване добитке, на пример, оне што проистичу из ревалоризације вредности папира и оне што резултирају из пораста исказане вредности дугорочних средстава. Добици се приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће расходе.

Различите врсте средстава могу да буду примљене или увећане преко прихода: примери укључују готовину, потраживања и робу и услуге које су примљене у замену за испоручене производе и услуге. Приходи такође могу настати из измирења обавеза. На пример, предузеће може да испоручи робу и пружи услуге ради измирења обавеза по основу отплате преосталог дуга. Отпис потраживања врши се по одлуци Надзорног одбора а на предлог финансијске службе за коју је процељено да се не могу наплатити због тешкоћа у пословању дужника као и утужених потраживања.

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности друштва и губитке. Трошкови који проистичу из уобичајених активности предузећа укључују расходе директног материјала и робе и друге пословне расходе (трошкови осталог материјала, производне услуге, резервисања, амортизација, нематеријални трошкови, порези и доприноси правног лица независни од резултата, бруто зараде и остали лични расходи), независни од момента плаћања.

Губици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију расхода и могу, али не морају, да проистекну из уобичајених активности предузећа. Губици представљају смањење економских користи и као такви нису по својој природи различити од других расхода.

Губици укључују, на пример, оне који су последица катастрофа, као што су пожар и поплава, али и оне који су произашли из продаје дугорочних средстава. Дефиниција расхода, такође укључује нереализоване губитке, на пример, оне произашле из ефеката пораста курсева стране валуте у вези са задуживањем предузећа у тој валути. Када се губици признају у билансу успеха, признају се посебно, због тога што је сазнање о њима корисно при доношењу економских одлука. Губици се обично приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће приходе.

Трошкови позајмљивања су камате и други трошкови који настају у предузећу у вези са позајмљивањем финансијских средстава. Трошкови позајмљивања могу да укључе:

- (а) камату на дозвољено прекорачење на рачуну и краткорочна и дугорочна позајмљивања;
- (б) амортизацију есконта или премија у вези са позајмљивањем;
- (ц) амортизацију споредних трошкова насталих у вези са аранжманом позајмљивања;
- (д) финансијске трошкове по основу финансијског лизинга који се признају у складу са МРС 16 лизинг и
- (е) курсне разлике које произилазе из позјмљивања износа у страној валути, у оној мери у којој се оне сматрају корекцијом трошкова камата.

Трошкови позајмљивања признају се као расход у периоду у којем су настали, без обзира на то како се позајмљена средства користе.

Финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне финансијске обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, краткорочни кредити и остале краткорочне финансијске обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року до годину дана, од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- а) предаје готовине или другог финансијског средства другом предузећу или
- б) размене финансијских инструмената са другим предузећем под потенцијално неповољним условима.

Предузеће може да има уговорну обавезу која може да се измири било плаћањем финансијским средствима, било плаћањем сопственим акцијама. У том случају, уколико број акција који је потребан за измирење обавеза варира са променама њихове поштене вредности, тако да се плаћање врши у износу поштене вредности акција који је једнак износу поштене вредности, акција који је једнак износу уговорене обавезе, ималац обавеза није изложен добитку или губитку насталом услед промене цена његових акција. Таква обавеза се рачуноводствено обухвата као финансијска обавеза предузећа.

Приликом почетног признавања предузеће мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је примљена за њу. Трасакциони трошкови се укључују у почетно мерење свих финансијских обавеза.

Након почетног признавања, предузеће мери све финансијске обавезе које држи ради трговања и деривата који представљају обавезе које мери по поштеној вредности.

Смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања и сл. врши се директним отписивањем.

Дугорочно резервисање се признаје када:

- а) предузеће има обавезу (правну или страну) која је настала као резултат прошлог догађаја;
- б) је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити потребан за измирење обавеза и
- ц) износ обавезе може поуздано да се процени.

Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје.

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, резервисања за трошкове обнављања природних богатстава, резервисања за задржане кауције и депозите, резервисања за трошкове реструктурирања предузећа, резервисања за пензије, и остала дугорочна резервисања за покрића обавеза (правних или стварних), насталих као резултат прошлих догађаја, за које је вероватно да ће изазвати одлив ресурса који садрже економске користи, ради њиховог измиривања и које се могу поуздано проценити (на пример, спорови у току), као и резервисање за издате гаранције и друга јемства.

Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате се по врстама, а њихово смањење, односно укидање врши се у корист прихода.

Резервисања се не признаје за будуће пословне губитке. Резервисања се разликују од других обавеза као што су, на пример, обавезе према добављачима и обрачунате обавезе, јер је код њих присутна неизвесност у погледу рока настанка или износа будућих издатака који су потребни за измирење.

Мерење резервисања врши се у износу који је признат као резервисање и он представља најбољу процену издатака који је потребан за измирење садашње обавезе на дан биланса стања.

Резервисање се испитује или на дан сваког биланса стања и коригују тако да одражавају најбољу садашњу процену. Ако више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавезе, резервисање се укида.

Тамо где је учинак временске вредности новца значајан, износ резервисања представља садашњу вредност издатка за које се очекује да ће бити потребни за измирење обавезе.

Због временске вредности новца, резервисања у вези са одливима готовине који настају одмах после дана биланса стања штетније су од оних где одливи готовине у истом износу настају касније. Резервисања се, дакле, дисконтују, тамо где је учинак значајан.

Дисконтна стопа је стопа пре опорезивања која одражава текуће тржишне процене временске вредности новца и ризика специфичних за обавезу.

Дисконтна стопа не одражава ризике за које су процене будућих токова готовине.

Порез на добит

Обавеза за порез на добит рачуноводствено се обухвата као збир текућег и одложеног пореза.

Текући порез је износ обрачунатог пореза на добит за плаћање, који је утврђен у пореској пријави за порез на добит, у складу са пореским прописима.

Вредновање текућих пореских обавеза врши се у износу који се очекује да ће бити плаћен надлежном пореском органу (враћен од стране пореског органа).

Износ текућег пореза који није плаћен признаје се као обавеза текуће године.

Више плаћен порез за текући и предходни период од износа доспелог за плаћање признаје се као средство (потраживање).

Одложени порез представља износ који је повратив или платив у будућем периоду, а настао је као резултат трансакција и догађаја из предходних периода. Такав порез настаје на основу разлике између износа средстава и обавеза који су признати у билансу стања и признавање тих износа од стране пореских органа и преноса неискоришћених пореских губитака и пореских кредита.

Одложене пореске обавезе настају на основу сталних средстава која подлежу амортизацији када је њихова књиговодствена вредност већа од пореске основице.

Приликом примене метода ревалоризације на некретнине опорезива привремена разлика се јавља у износу евидентираних ревалоризационих резерви у конкретном обрачунском периоду.

Одложена пореска обавеза утврђује се тако што се пореска стопа примењује на опорезиве привремене разлике. Признавање одложених пореских обавеза безусловно се врши у износу у којем су оне утврђене.

Одложено пореско средство признаје се по основу:

- пренетих пореских губитака;
- сталних средстава која подлежу амортизацији, када је књиговодствена вредност мања од пореске основице за обрачун амортизације;
- пренетих неискоришћених пореских кредита по основу улагања у основна средства;
- резервисања за отпремнине, када расход није признат у пореском билансу у периоду у ком је обрачунат, али ће бити признат у будућем периоду у ком ће отпремнина бити исплаћена;

- расход од обезвређења имовине који није признат у пореском билансу текућег периода, али ће се признати у пореском периоду кад та имовина буде отуђена, употребљена или оштећена услед више силе;
- расход на име јавних прихода који нису плаћени у пореском периоду;
- неискоришћеног пореског кредита по основу међукомпанијских дивиденди, који се може пренети на терет добити из будућних обрачунских периода;
- расход на име примања запосленог која се сматрају зарадом која се не признају у пореском билансу јер нису исплаћена, и
- дугорочних резервисања која се у пореском билансу не признају онда када су обрачунати, већ у периоду у којем је извршена њихова реализација.

Одложено средство се утврђује тако што се важећа пореска стопа примењује на одбитне привремене разлике. Одложена пореска средства обавезно се утврђују, али се њихово признавање врши само уколико постоји разумна процена да ће у наредном периоду бити остварен добитак на основу чијег опорезивања она могу да буду употребљена.

Функционална валута и валута приказивања Друштва у складу са МРС 21 – Ефекти промена девизних курсева је динар.

Материјално значајном грешком сматра се грешка која је у појединачном износу или у кумулативном износу са осталим грешкама већа од 3% пословних прихода.

ПОЛИТИКА ЗАШТИТЕ ОД РИЗИКА

Основни финансијски инструменти Друштва су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, финансијски пласмани који настају директно из пословања, као и дугорочни и краткорочни кредити, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Друштва. У нормалним условима пословања, Друштво је изложено ниже наведеним ризицима.

Финансијски ризик значи несталност или нестабилност приноса, која може довести до неочекиваних новчано-вредносних губитака. Настајање ризика резултат је динамичних економских промена које су резултат развоја у свим сегментима пословања. У динамичним условима настају економске промене које није могуће са сигурношћу предвидети због недостатка потпуног знања о тим променама у будућности. То значи да предузеће треба да истражује, предвиђа и планира будуће услове пословања, чиме се стиче више знања о могућим променама које му омогућавају бољу процену, а тиме и смањење ризика.

Целокупно пословање предузећа везано је за могућност настанка ризика. Због тога је важно да менаџмент буде свестан ризика, да познаје и предузима мере на време за предупређење ризика, и треба да буде у стању да управља ризиком. Менаџмент предузећа треба да буде стручан, односно да добро познаје врсте ризика, јер погрешни пословни потези могу да донесу штету предузећу. Тежиште предузетих мера и активности треба да буде у спречавању настанка ризика односно отклањању или ублажавању ризика ако се он појави. Предузеће је у свом пословању изложено различитим врстама финансијског ризика: тржишни ризик, кредитни ризик и ризик ликвидности.

Тржишни ризик

Тржишни ризик се односи на ризик промене тржишних цена, промене курсева страних валута и промена каматних стопа, који могу да утичу на висину прихода Друштва или вредност његових финансијских инструмената. Задатак управљања тржишним ризицима јесте да се управља и контролише изложеност тржишним ризицима у оквиру прихватљивих показатеља, уз оптимизацију приноса Друштва.

Постоје три врсте тржишног ризика:

Ризик од промене каматне стопе настаје кад је предузеће изложено разним ризицима који кроз ефекте промена каматних стопа делује на његов финансијски положај и токове готовине.

Ризик од промене девизног курса проистиче из пословања на страним тржиштима, што значи да нежељене промене паритетног односа страних валута у односу на домаћу могу проузроковати знатне губитке у спољнотрговинским трансакцијама. Такође и пословање са различитим валутама, односно диспаритет курса ЕУР и УСД може да доведе до одређених ризика.

ХК „КРУШИК“ а.д. највећи део своје производње реализује на страним тржиштима. Због немогућности плаћања и наплате у УСД, извоз и увоз се реализује у ЕУР. Да би се заштитио од ових ризика, уговара веће авансе са ино-купцима. Како би се заштитио од промене курса ХК „КРУШИК“ а.д. и у овој години мора водити рачуна приликом закључења уговора са испоручиоцима, да на њих пренесе иста права и обавезе, који су дефинисани у уговорима са купцима.

Ризик од промена цена може да настане услед промена и поремећаја на тржишту. Друштво мора да се заштити од повећања цена инпута у процесу производње, да учини своје трошкове стабилним и оптимизира своју политику цена и приходе.

ХК „КРУШИК“ а.д. у 2023. години је настојао да од купаца обезбеди већи бескаматни аванс.

Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик промене кредитне способности клијената друштва који може утицати на промену вредности његове финансијске имовине.

Екстремни случај кредитног ризика је када купац не може или не жели да плати своје обавезе. Друштво на више начина обезбеђују наплату својих потраживања.

Настоји да обезбеди 100% наплату пре испоруке производа купцима, или да потраживање буде обезбеђено путем акредитива, гаранције првокласне банке или меницама.

ХК „КРУШИК“ а.д. у циљу обезбеђења континуитета у снабдевању потребним репроматеријалом својим дугогодишњим испоручиоцима пружа помоћ која се састоји у давању аванса и техничке помоћи. Начин сарадње са овим испоручиоцима регулише се закључењем одговарајућих уговора. Наплату кредита који су одобрени запосленима у предузећу треба обезбедити путем административне забране, а код запослених који напуштају друштво, уговором обезбедити исплату целокупног износа пре одласка.

Ризик ликвидности

Ризик ликвидности плаћања везује се за погоршање способности Друштва да уредно плаћа све обавезе из пословања. Због специфичности производног програма и другог процеса производње, да би се заштитило од ризика смањења ликвидности, предузеће мора да на време обезбеди потребна финансијска средства, како се не би угрозило одвијање процеса производње. У оваквој ситуацији све набавке су строго контролисане и реализоване по приоритету. Посебна пажња је посвећена залихама материјала и алата. Пре набавке проверава се стање залиха, да не би дошло до дуплирања а самим тим и до повећања обавеза и погоршања ликвидности.

Руководство Друштва управља ризиком ликвидности на начин који му обезбеђује да Друштво у сваком тренутку испуњава све своје обавезе. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Судски спорови

Друштво има активних радних спорова и парничних спорова у својству тужиоца и у својству туженог. ХК „КРУШИК“ А.Д. Ваљево има следеће спорове:

- 28 радних спорова које физичка лица по различитим основама воде против друштва. Преостали дуг које друштво има по том основу износи 9.894 хиљада динара.
- 8 привредних спорова по различитим основама воде се против ХК „Крушик“ А.Д. Ваљево. Преостали дуг које друштво има према правним лицима износи 54.633 хиљада динара.
- 5 спорова које ХК „Крушик“ А.Д. Ваљево води против других привредних субјеката. Друштво потражује од правних лица износ од 214.837 хиљада динара.
- 3 спора које ХК „Крушик“ А.Д. Ваљево води против физичких лица. Друштво потражује од физичких лица 791 хиљада динара.

Резервисања по основу судских спорова су вршена у 2023. години.

Хипотеке и залога

Друштво има уписане хипотеке у корист следећих пословних банка:

- Српске банке а.д. на следећим објектима: Пресерај, Ватрогасни дом, Диспансер медицине рада, Пословни простор у приземљу зграде бр.1 у ул. Карађорђевој 131 у Ваљеву, Представништво у Београду, Централна Фарбара, Метролошка лабораторија. Укупна вредност уписаних хипотека износи око 3,4 милиона ЕУР;
- Банке Поштанске штедионице на објектима Инвестициона управна зграда и Прототипска радионица, укупна вредност уписане хипотеке износи око 2,7 милиона ЕУР.

Друштво има уписане залоге у корист следећих пословних банка:

- Банке Поштанске штедионице на опреми. Укупна вредност око 2,4 милиона ЕУР
- Банке Поштанске штедионице право потраживања око 2,4 милиона ЕУР

5. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

У хиљадама динара

НАБАВНА ВРЕДНОСТ	Улагања у развој	Концесија, патенти и лиценце	Софтвери и остала права	Укупно
Почетно стање 01.01.2023. године	24.563	33	18.780	43.376
Нова улагања				
Расход				
Крајње стање 31.12.2023. године	24.563	33	18.780	43.376
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ				
Почетно стање 01.01.2023. године	24.563	33	18.767	43.363
Амортизација			13	13
Расход				
Крајње стање 31.12.2023. године	24.563	33	18.780	43.376
НЕОТПИСАНА (САДАШЊА) ВРЕДНОСТ				
31.децембар 2023. год.			0	0
31.децембар 2022. год.			13	13

Амортизација нематеријалних улагања евидентирана је у оквиру трошкова амортизације, напомена бр. 31.

6. Некретнине, постројења и опрема

у хиљадама динара

НАБАВНА ВРЕДНОСТ	Земљиште	Грађ.објекти	Постројења и опрема	Инвестиц. некретнине	НПО у припреми	Остала ОС	Аванси	Улагања на туђим сред.	Укупно
по почетно стање 01.јануар 2023	1.440.290	1.815.599	1.547.734	372.071	856.410	296.546	6.984	7.406	6.343.040
Нова улагања	35.164	54.425	167.660		132.415	2.252	100.754	200	
Активирање	97	118.901	55.067		(173.293)	(54.143)	(51.774)		
Вишак			34						
Враћање у употребу			69.016						
Расходовање			(69.485)						
Продаја			(852)						
Мањак			(164)						
Остало	(9)								
по крајње стање 31.децембар 2023	1.475.542	1.988.925	1.769.010	372.071	815.532	244.655	55.964	7.606	6.729.305
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ	Земљиште	Грађ.објекти	Постројења и опрема	Инвестиц. некретнине	НПО у припреми	Остала ОС	Аванси	Улагања на туђим сред.	Укупно
по почетно стање 01. јануар 2023		3.660	39.587						43.247
Амортизација		64.053	117.339						
Остало			68.986						
Расходовање			(67.396)						
по крајње стање 31.децембар 2023		67.713	158.516						226.229
НЕОТПИСАНА (САДАШЊА) ВРЕДНОСТ	Земљиште	Грађ.објекти	Постројења и опрема	Инвестиц. некретнине	НПО у припреми	Остала ОС	Аванси	Улагања на туђим сред.	Укупно
31.децембар 2023.	1.475.542	1.921.212	1.610.494	372.071	815.532	244.655	55.964	7.606	6.503.076
31.децембар 2022.	1.440.290	1.811.939	1.508.147	372.071	856.410	296.546	6.984	7.406	6.299.793

Садашња вредност објеката под хипотеком

Објекат	Вредност
Пресерај	46.039.885,37
Ватрогасни дом	10.347.098,56
Амбуланта	8.033.502,60
Локал Карађорђева бр.131	6.042.962,52
Представништво Београд	50.900.775,40
Централна Фарбара	35.467.431,35
Метролошка лабораторија	24.117.052,79
Објекти Акумулатора	66.715.990,58
Објекти Фабрике ловачке муниције	103.717.136,98
Управна зграда	116.325.592,42
УКУПНО	467.707.428,58

Књиговодствена вредност опреме дате у залогу износи 258.270.726,63 динара.

Повећања грађевинских објеката односи се на:

- грађевинске радове на санацији објекта Б-03 у вредности од 12.853 хиљаде динара, грађевинске објекте на санацији објекта Б-01 у вредности од 5.832 хиљаде динара, пренос са инвестиција на објекте на основу елабората о попису у вредности од 81.952 хиљаде динара
- остале грађевинске објекте у износу од 72.689 хиљаде динара.

Повећања у оквиру опреме односе се на:

- активирање опреме у износу од 55.067 хиљада динара
- нове набавке опреме у износу од 167.660 хиљада динара.

Амортизација је обрачуната применом пропорционалног метода и ефекти амортизације евидентирани су у оквиру трошкова амортизације (веза Напомена бр.31).

Стопа отписа грађевинских објеката је 3,4%, а стопа отписа опреме је 7,96%.

У складу са Законом о производњи и промету наоружања и војне опреме, Уредбе о формирању групације Одбрамбене индустрије Србије, као и актом Министарства одбране од 17.01.2020. године, произвођач наоружања и војне опреме који припада Групацији ОИС био је у обавези да изврши процену фер тржишне вредности целокупне имовине, капитала и обавеза са стањем на дан 31.12.2019. године. У складу са наведеним, Друштво је извршило процену фер тржишне

вредности целокупне имовине, капитала и обавеза на дан 31.12.2019. године, а извештај о процени добијен је у септембру 2021.године. У првој половини 2023. године Друштво је извршило измену рачуноводствених политика као и нову процену некретнина, постројења и опреме по фер вредности на дан 31.12.2022. године. Наведена процена и одговарајућа књижења у пословним књигама Друштво је евидентирало корекцијом почетног стања у 2023-ој години. Друштво планира да у току 2024. године ангажује независног проценитеља како би се поново извршила процена фер тржишне вредности целокупне имовине, обавеза и капитала.

7. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Учешће у капиталу – бруто	225.616	206.287
Исправка вредности учешћа у капиталу	(42.313)	(42.313)
Учешће у капиталу – нето	183.303	163.974
Остали дугорочни финансијски пласмани – стамбени кредити - бруто	9.613	9.966
Исправка вредности осталих дугорочних пласмана	(239)	(239)
Остали дугорочни финансијски пласмани – нето	245.558	248.017
Укупно	428.861	411.991

На основу члана 23. Закона о становању, врши се ревалоризација отплатних рата за станове за уговоре заључене од 19.07.1994. године до 31.12.2019. године. Ревалоризација се обрачунава према кретању потрошачких цена у Републици у полугодишту, а највише до висине раста просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици за обрачунски период.

Члан 23. Закона о становању који се односи на ревалоризацију и даље се примењује, јер ова одредба Закона није престала да важи ступањем на снагу Закона о становању и одржавању зграда 31.12.2016.године.

У оквиру осталих дугорочних финансијских пласмана који износе 245.558 хиљада динара, највећи износ односи се на ГАЕТ у износу од 213.132 хиљада динара. У 2021. години извршена је рекласификација потраживања од наведеног инокупца са конта 205 на 052.

Учешћа у капиталу односе се на:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Учешћа у капиталу зависних правних лица		
Учешће у капиталу придружених правних лица	143.966	143.966
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	39.337	20.008
Укупно	183.303	163.974

УЧЕШЋЕ У КАПИТАЛУ

Учешће у капиталу осталих зависних правних лица

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Ковачки центар	143.966	143.966
Учешћа у капиталу зависних правних лица	143.966	143.966
Тара Аеро анд Дефенце Продуктс а.д. Мојковац	38840	19.444
Српска банка	1	1
Дунав осигурање	496	563
Свега	39.337	20.008
Укупно	183.303	163.974

8. ЗАЛИХЕ

У оквиру залиха исказане су следеће позиције:

	у хиљадама динара	
	2023.	2022.
Материјал	3.591.805	1.695.735
Недовршена производња	4.080.335	4.421.039
Готови производи	1.459.864	1.766.565
Трговачка роба	16.251	64.757
Дати аванси за залихе	2.768.506	1.955.227
Исправка вредности датих аванса за залихе	(11.905)	(11.816)
УКУПНО	11.904.856	9.891.507

Материјал се састоји од:

у хиљадама динара

	2023.	2022.
Материјал	3.057.466	1.238.594
Алат и инвентар	929.347	810.634
Исправка вредности алата и инвентара	(395.008)	(353.493)
УКУПНО	3.591.805	1.695.735

У оквиру материјала евидентирано је:

у хиљадама динара

	2023.	2022.
Сировине и основни материјал	2.894.227	1.172.344
Материјал у обради, доради и манипулацији	161.757	55.314
Залихе горива и мазива	310	10.143
Залихе канцеларијског материјала	1.172	793
УКУПНО	3.057.466	1.238.594

У оквиру алата и инвентара евидентирано је:

у хиљадама динара

	2023.	2022.
Ситан инвентар на залихи	21.215	5.845
Залихе контролника и алата	466.381	416.275
Амбалажа на залихи	46.735	35.013
Ауто гуме на залихи	8	8
Ситан инвентар у употреби	107.027	85.538
Специјални алати у употреби	283.432	263.520
Ауто гуме у употреби	4.549	4.435
Укупно	929.347	810.634
Исправка вредности ситног инвентара у употреби	(107.027)	(85.538)
Исправка вредности специјалног алата у употреби	(283.432)	(263.520)
Исправка вредности ауто гума у употреби	(4.549)	(4.435)
Укупно исправка вредности	(395.008)	(353.493)

Увидом у књиговодствену евиденцију залиха утврђено је да се на залихама налазе и залихе старије од годину дана. Стручне службе Друштва извршиле су анализу залиха старијих од годину дана приликом чега је утврђено да су ове залихе и даље употребљиве и да нема елемената за њихово обезвређење.

9. ЗАЛИХЕ НЕДОВРШЕНЕ ПРОИЗВОДЊЕ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА

	У хиљадама динара
	2023.
Почетно стање залиха недовршене производње	4.421.039
Смањење у току године	340.704
Стање на крају пословне године	4.080.335
Почетно стање залиха готових производа	1.766.564
Смањење у току године	306.700
Стање на крају пословне године	1.459.864

У току вршења пописа на дан 31.12.2023. године, уочена је материјално значајна грешка у вредновању залиха учинака. Исправка грешке урађена је у складу са МРС 8 параграфи од 41-49 и Рачуноводственим политикама Друштва кроз корекцију почетног стања у финансијским извештајима за 2023. годину. Ефекти грешака на финансијски резултат за 2022. годину су повећање вредности залиха готових производа у износу од 28.825 хиљаде динара и смањење вредности недовршене производње у износу од 320.443 хиљаде динара, што је резултирало повећањем губитка из 2022. година у износу од 291.618 хиљада динара.

Залихе недовршене производње и готових производа усаглашене су са пописаним стањем на дан састављања финансијских извештаја.

10. РОБА

У оквиру залиха робе исказано је:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Роба у магацину	21.357	52.921
Роба у промету на мало	993	993
Роба у транзиту	34.741	34.741
Укупно	57.091	88.655
Укалкулисани ПДВ по општој стопи	127	127
Укалкулисани ПДВ по посебној стопи	(139)	(129)
Укалкулисана разлика у цени	(40.828)	(23.896)
УКУПНО	16.251	64.757

ПЛАЋЕНИ АВАНСИ ЗА ЗАЛИХЕ И УСЛУГЕ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Дати аванси за залихе и услуге на домаћем тржишту	1.415.501	1.510.723
Дати аванси залихе и услуге у иностранству	1.074.925	264.671
Дати аванси - нефактурисани	266.175	168.017
Спорни дати аванси	11.905	11.816
Исправк датих аванса	(11.905)	(11.816)
УКУПНО	2.756.601	1.943.411

11. ПОТРАЖИВАЊА

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Купци у земљи – матична и зависна правна лица	-	63
Купци у земљи-остала повезана правна лица	-	7.172
Купци у иностранству-остала повезана лица	12.532	16.956
Купци у земљи	1.036.881	224.874
Купци у иностранству	153.678	94.836
Исправка вредности купаца у земљи-матична и зависна правна лица	-	(63)
Исправка вредности потраживања од купаца у земљи	(20.646)	(21.371)
Исправка вредности потраживања од купаца у иностранству	(86.676)	(85.641)
Исправка вредности-обезвређење МСФИ 9	-	-
I ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА	1.095.769	233.826
Потраживања од извозника	22.535	23.436
Исправка вредности потраживања од извозника	(10.823)	(11.260)
Исправка вредности потраживања од извозника-обезвређење МСФИ9	-	-
II ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	11.712	12.176
Потраживања од запослених	20	-
Потраживања за штету	5.512	5.511
Потраживања од државних органа и организација	115.469	153.779
Остала потраживања	380.234	275.569
Исправка вредности других потраживања	(229.744)	(229.201)
III СВЕГА ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	271.491	205.658
IV ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	101.669	129.684
V УКУПНО (II+III+IV)	384.872	347.518
УКУПНО ПОТРАЖИВАЊА (I+V)	1.480.641	581.344

Применом обрачуна у складу са МСФИ 9 извршена је исправка потраживања на следећим контима: 2040 купци у земљи, наведени ефекат износи 337 хиљада а на конту 2050 купци у иностранству наведени ефекат износи 290 хиљада динара.

На основу Одлуке Надзорног одбора бр.9 од 31.01.2024. године о усвајању Извештаја о попису имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године, из књиговодствене евиденције искњижено је 80.585 хиљада динара са конта 2250 – Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају, услед застарелости и протока времена од три године.

У оквиру осталих потраживања евидентирани су у највећем износу:

- Пенали које је друштво зарачунало пословном партнеру по основу накнаде штете услед кашњења у испоруци робе у износу од 209.453 хиљаде динара
- Због неизмирених пореза и доприноса у периоду од септембрга 2020. године до марта 2022. године (измирене су обавезе за порез и доприносе на зараду за фебруар 2021. године, други део априла 2021. године и други део марта 2022. године), Друштво је повезивало стаж одређеном броју запослених (ради овере здравствених књижица, одласка у пензију, породиљама и сл.) слањем појединачних пореских пријава услед чега је дошло до „дуплирања“ пореза и доприноса за наведене запослене (и по основу збирне пореске пријаве која је послата у периодима када је зарада обрачуната и када су евидентирани и обавеза и трошак по овом основу, тако и по основу појединачних пореских пријава). Како не би дошло до дуплирања трошка, износ од 112.405 хиљада динара евидентиран је на конту Остала потраживања, а исти ће бити затворен у тренутку када се реши проблем неизмирених пореза и доприноса и када буду извршене измене збирних пореских пријава.

КУПЦИ У ЗЕМЉИ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Југоимпорт СДПР, Београд	758.079	15.878
Ромакс Трејд	86.535	98.882
Компанија Слобода, Чачак	35.991	21.700
Техничко ремонтни завод	9.884	-
Прва искра наменска	7.642	-
Софаг д.о.о.	81.497	-
Трајал корпорација	20.016	-
Партизан ТЕХ	3.648	-
Зенитпром	11	56.423
Крушик фабрика ловачке муниције	-	12.958
034 Метал индустри, Крагујевац	-	1.534
Остали	33.578	17.499
Исправка вредности од купаца у земљи	(20.646)	(21.371)
Укупно	1.016.235	203.503

КУПЦИ У ИНОСТРАНСТВУ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
ИНТЕРНАЦИОНАЛ ГОЛДЕН ГРОУП	56.242	-
Гума- Ко	9.680	-
УНИС ГИНЕКС	282	-
Полиекс	-	6.257
Остали купци у иностранству	87.474	88.579
Исправка вредности од купаца у иностранству	(86.676)	(88.641)
Укупно	67.002	6.195

ПОТРАЖИВАЊА ОД ИЗВОЗНИКА

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Tehnoremont	11.457	11.921
Vectura Trans	266	266
Сумњива и спорна потраживања	10.812	11.249
Исправка вредности потраживања од извозника	(10.823)	(11.260)
Укупно	11.712	12.176

12. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Остали краткорочни финансијски пласмани-део дугорочних потраживања који доспева за плаћање у наредној години-стамбени зајмови запосленима	3.156	3.292
Укупно	3.156	3.292

13. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Текући рачуни	2.444.605	852.683
Благајна	138	3
Девизни рачуни	1.054.693	1.914.429
Остала новчана средства	8.970	533
Укупно	3.508.406	2.767.648

14. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Порез на додату вредност-претходни порез	101.669	129.684
Активна временска разграничења	161.889	159.997
Укупно	263.558	289.681

АВР - највећи део се односи на разграничене трошкове по уговорима које друштво има са пословним партнерима.

15. КАПИТАЛ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Основни капитал	4.437.698	4.437.698
Резерве	28.534	28.534
Ревалоризационе резерве	2.094.451	2.096.307
Нереализовани губици по основу ХОВ	(127.931)	(147.259)
Добитак текуће године	148.868	
Нераспоређени добитак ранијих година	1.943	-
Губитак текуће године	-	(1.398.335)
Губитак ранијих година	(3.497.471)	(2.099.136)
Укупно	3.086.092	2.917.809

У 2023. години извршено је, кроз корекцију почетног стања, повећање вредности залиха готових производа у износу од 28.825 хиљаде динара и смањење вредности недовршене производње у износу од 320.443 хиљаде динара, што је резултирало повећањем губитка за 2022. годину за износ од 291.618 хиљада динара. У току вршења пописа на дан 31.12.2023. године, уочена је материјално значајна грешка у вредновању залиха учинака. Исправка грешке урађена је у складуса МРС 8 параграфи од 41-49 и Рачуноводственим политикама Друштва.

Приликом продаје и расходовања основних средстава дошло је до смањења ревалоризационих резерви у корист повећања нераспоређеног добитка из ранијих година, услед чега је евидентиран износ од 1.943 хиљаде динара.

ОСНОВНИ И ОСТАЛИ КАПИТАЛ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Акцијски капитал	3.946.640	3.946.640
Друштвени капитал	491.058	491.058
Укупно	4.437.698	4.437.698

АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Власничка структура на дан састављања финансијских извештаја:

У хиљадама динара

Назив акционара	Врста акција	% учешћа на дан 31.12.2023	31.12.2023
Акционар- Републике Србије	обичне	27,85	1.099.240
Акционар- Фонд за развој	обичне	7,16	282.780
Акционар – Град Ваљево	обичне	20,92	825.510
Акционар –Национална служба за запошљавање	обичне	5,12	201.980
Акционар-Републички фонда за здравствено осигурање	обичне	12,00	473.530
Акционар-Град Београд	обичне	0,11	4.360
Акционар-Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање	обичне	26,84	1.059.240
Укупно		100,00	3.946.640

ХК „КРУШИК“ а.д. је затворено акционарско друштво, као такво не котира се на берзи.

- На основу Уговора о конверзији потраживања Републичког фонда за здравствено осигурање, у капитал Холдинг корпорације „Крушик“ а.д. Ваљево, сагласно Закључку Владе Републике Србије 05 Број: 023-9484/2021 од 14.10.2021. године, Одлуци Управног одбора РФЗО 01/2 број: 450-7605/21-1 од 14.10.2021. године, Одлуке Скупштине ХК „Крушик“ а.д. Ваљево број 13 од 26.11.2021. године и Записника Министарства финансија – Пореске управе – Филијала Ваљево број 107-433-12-23615/2021-2000 од 14.10.2021. године, у 2022. години потраживања Поверљивоца (РФЗО) од Дужника (ХК „Крушик“ а.д.) по основу неплаћених доприноса за здравствено осигурање, у износу од **240.307.945,25** динара, конвертована су у капитал Поверљивоца код Дужника, тако да се за износ конвертованог потраживања повећао акцијски капитал друштва. Након потписивања Уговора о конверзији извршена је емисија акција у Централном регистру ХОВ. Дана 17.01.2022. године Решењем бр. 1905/2022 у Регистар привредних субјеката региструје се промена капитала код Холдинг корпорације “Крушик“ а.д. Ваљево.
- На основу Уговора о конверзији потраживања Републичког фонда за здравствено осигурање, у капитал Холдинг корпорације „Крушик“ а.д. Ваљево, сагласно Закључку Владе Републике Србије 05 Број: 023-3333/2022 од 20.04.2022. године, Одлуци Управног одбора РФЗО 01/2

број: 450-2549/22 од 21.04.2022. године, Одлуке Скупштине ХК „Крушик“ а.д. Ваљево број 6 од 30.05.2022. године и Записника Министарства финансија – Пореске управе – Филијала Ваљево број 107-433-12-06638/2022 од 20.04.2022. године, у 2022. години потраживања Повериоца (РФЗО) од Дужника (ХК „Крушик“ а.д.) по основу неплаћених доприноса за здравствено осигурање, у износу од **125.705.898,51** динара, конвертована су у капитал Повериоца код Дужника. Дана 26.07.2022. године Решењем бр. 65977/2022 у Регистар привредних субјеката региструје се промена капитала код Холдинг корпорације “Крушик“ а.д. Ваљево.

РЕЗЕРВЕ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Статутарне и друге резерве	28.534	28.534
Укупно	28.534	28.534

РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Ревалоризационе резерве	2.094.451	2.096.307
Укупно	2.094.451	2.096.307

До смањења ревалоризационих резерви дошло је услед расхоровања и продаје основних средстава и усаглашавања површина земљишта са катастром непокретности која су били предмет процене у предходним годинама.

ДОБИТАК

У хиљадама динара

Нераспоређен добитак ранијих година	1.943
Добитак текуће године	148.872
Укупно	150.815

Приликом продаје и расхоровања основних средстава дошло је до смањења ревалоризационих резерви у корист повећања нераспоређеног добитка из ранијих година, услед чега је евидентиран износ од 1.943 хиљаде динара.

16. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Дугорочне обавезе које се могу конвертовати у капитал (Напомена бр. 3)	270.019	273.714
Дугорочни кредити у земљи	1.522.860	159.282
Остале дугорочне обавезе	27.394	47.947
Укупно	1.820.273	480.943

17. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Резервисања за отпремнине приликом одласка у старосну пензију – почетно стање	108.364	76.377
Повећање у току године по основу резервисања извршених у току године	61.046	40.770
Укидање током године		
Искоришћена резервисања током године	(47.364)	(8.783)
Укупно	122.046	108.364

Резервисања за отпремнине формирана су на бази обрачуна за резервисање и иста су исказана у износу садашње вредности очекиваних будућих исплата. Приликом утврђивања садашње вредности очекиваних одлива коришћена је дисконтна стопа од 4,7% на бази процене очекиване просечне тржишне каматне стопе на дугорочна динарска средства у Републици Србији. Резервисање је утврђено на основу MPC 19 и претпоставке просечног раста зарада по стопи од 1% годишње.

Одложене пореске обавезе

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Одложени порези	206.642	183.276
Одложена пореска средства	(1.109)	(1.861)
Укупно одложени порези	205.533	181.415
Укупно одложени порески приходи/расход периода	24.118	1.098

18. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ И ЗАЈМОВИ

Поверилац	Валута	У 000 рсд
1	2	3
Југоимпорт СДПР	РСД	1.522.860

Износ од 1.522.860 хиљада динара односи се на позајмицу за финансирање инвестиционих пројеката финансираних од стране Р. Србије. Обавеза по основу предметне позајмице биће конвертована у улог Р. Србије у основном капиталу Друштва у складу са динамиком дефинисаном у уговору.

19. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

У хиљадама динара

Поверилац	Валута	Износ обавезе у страној валути за 2023.годину	2023.	Износ обавезе у иностранној валути за 2022.годину	2022.
1	2	3	4	5	6
Српска банка ад	РСД		77.778		133.333
Српска банка ад	ЕУР	-	-	2.000.000,00	234.645
Фонд за развој	ЕУР		56.262		56.334
АИК банка ад Београд	ЕУР	-	-	24.495,33	2.874
Банка поштанска штедионица	ЕУР	600.000	70.304	600.000,00	70.393
Део осталих дугорочних обавеза које доспевају за наплату у наредној години	ЕУР	1.387,36	163	1.387,36	163
Остале КФО			2.755.490		2.599.388
УКУПНО			2.959.997		3.097.130

Остале краткорочне финансисјке обавезе у највећој мери односе се на позајмице добијене од Министарства финансија у претходним годинама, као и на износ позајмице добијене за финансирање инвестиционих пројеката, који се финансирају од стране Р. Србије, који доспева за враћање у 2024. години. Износ позајмице добијене за финансирање инвестиционих пројеката, који доспева за враћање у 2024. години биће конвертован у улог Р. Србије у основном капиталу Друштва у току 2024. године.

20. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Примљени аванси	12.009.248	9.132.354
Добављачи-матична и повезана правна лица	93.408	44.487
Добављачи у земљи	1.300.170	1.817.856
Добављачи у иностранству	28.115	64.104
Остале обавезе из пословања	5.173	203.983
Укупно	13.436.114	11.262.784

21. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ПВР

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Обавезе по основу комисионе продаје	28.966	55.400
Обавезе из специфичних послова	28.966	55.400
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају	164.650	145.442
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запослених	329.440	289.411
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запослених	628.025	551.596
Обавезе за порез и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	597.226	528.105
Обавезе за нето накнаде зараде које се рефундирају	2.652	2.335
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају	4.760	4.736
Обавезе за порез и доприносе на накнаде зараде на терет послодавца које се рефундирају	2.520	2.503

Обавезе по основу зарада и накнада зарада

Обавезе по основу камата и трошкова финансирања

Остале обавезе

Друге обавезе**Обавезе за ПДВ**

Обавезе за порез на добит правних лица

Обавезе за порез, царине и друге дажбине

Свега

Унапред обрачунати трошкови

Обрачунати приходи будућег периода

Пасивна временска разграничења

	1.729.273	1.524.128
	100.544	77.494
	57.854	79.177
	158.398	156.671
	250.012	158.560
		-
	124.602	170.384
	124.602	170.384
	2.559	298
	1.612	1.698
	4.171	1.996

У оквиру обавеза за порезе и доприносе на зараде, евидентирани су и неизмирене обавезе по истом основу, за период од септембра 2020. године до марта 2022. године.

У наведеном периоду измирене су само обавезе по основу пореза и доприноса на зараду за месец фебруар, на други део зараде за месец април 2021. године и на други део зараде за месец март 2022. године.

Почев од другог дела зараде за март 2022. године обавезе за порезе и доприносе на зараде редовно се измирују.

22. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

Друштво је вршило усаглашавање својих потраживања и обавеза са стањем на дан 31.10., 30.11 и са 31.12.2023.године. Усаглашавање потраживања и обавеза вршено је на исте датуме и за претходну годину.

Утврђено је да постоји неусаглашеност у следећим процентима:

У хиљадама динара

Кonto	Салдо	Износ неусаглашености	% неусаглашености
1500 – Дати аванси	1.415.501	7.514	0,53%
1507 - Дати аванси- нефактурисани	266.175	3.521	1,32%
1510 - Дати аванси у иностр.	1.074.925	-	-

2030 – Купци у иност- повезана правна лица	12.532	-	-
2040 - Купци у земљи	1.016.235	95	0,009%
2050 – Купци у иностранству	67.002	-	-
2100 – Потражива од извозника	11.712	-	-
4290- Остале крат.фин. обавезе	2.755.490	-	-
4300- Примљени аванси	12.009.234	-	-
4320 - Добављачи у иностранству- повез.прав. лица	15.828	-	-
4330 - Добављачи у земљи – повезана правна лица	77.580	-	-
4350 - Добављачи у земљи	1.300.170	29.643	2,28%
4360 - Добављачи у иностранству	28.116	-	-
4390 - Обавезе из пословања	5.173	-	-
4420 - Обавезе по основу комисионе продаје	28.966	-	-
4142 -Дугорочни зајмови и кредити у земљи	1.522.860	-	-
4240- Обавезе по ануитетима по дуг.кредити.	204.344	-	-

У поступку усаглашавања са пословним партнерима, нису утврђена материјално значајна неусаглашена потраживања и обавеза.

23. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

У хиљадама динара

	2023	2022.
Залихе туђе робе	1.055.172	520.097
Дате гаранције	3.410.183	4.083.857
Хипотеке и залогe	1.280.598	3.094.491
Друга ванбиласна евиденција	1.060.391	1.060.391
Укупно	6.806.343	8.758.836

Највећи део у оквиру износа датих гаранција од 3.410.183 хиљада динара, чине акредитиви које су нам отворили купци у иностранству.

Друштво има уписане хипотеке и залогe у корист следећих пословних банака - Српске банке и Банке поштанске штедионице. (Напомена 4)

У оквиру друге ванбилансне евиденције евидентирана су потенцијална средства у складу са Изјавом пословног партнера, Споразумом са припадајућим анексом и другом припадајућом документацијом.

24. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Биланс стања

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Потраживања по основу продаје		
Ковачки центар	0	7.172
Тара аероспаце дефенце	12.532	16.956
Укупно	12.532	24.128
Остала краткорочна потраживања		
Ковачки центар	45.916	45.696
Тара аероспаце дефенце		-
Укупно	45.916	45.696
Добављачи - остала повезана лица		
Ковачки центар	77.580	20.565
Тара аероспаце дефенце	15.828	23.922
Укупно	93.408	44.487
Примљени аванси		
Ковачки центар	45.050	57.067

Биланс успеха

	2023.	У хиљадама динара 2022.
Пословни приходи		
Приходи од вршења услуга	90.317	44.543
Приходи од вршења услуга на ино тржишту		
<i>Тара авиосаце дефенце</i>	23.631	21.964
<i>Ковачки центар</i>	46.992	316.429
Приходи од продаје робе		
<i>Ковачки центар</i>		
Укупно		382.936
Финансијски расходи - негативне курсне разлике	17	150
Укупно	17	150
Финансијски приходи-позитивне курсне разлике	101	13.470
Укупно	101	13.470
Трошкови производних услуга		
<i>Ковачки центар</i>	10.751	9.317

25. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	75.169	41.313
Приходи од продаје робе на иностраном тржишту-остала повезана правна лица	20.876	4.697
Приходи од продаје робе	96.045	46.010
Приходи од продаје производа и услуга у земљи-остала повезана правна лица	137.308	44.543
Приходи од продаје производа и услуга у иностранству-остала повезана правна лица	494	338.392
Приходи од продаје производа и услуга у земљи	5.616.848	1.821.866
Приходи од продаје производа и услуга у иностранству	4.223.524	2.743.159
Приходи од продаје производа и услуга	9.978.174	4.947.960
Укупно	10.074.219	4.993.970

26. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Приходи од закупа	10.883	5
Остали пословни приходи	2.000	543
Укупно	12.883	548

27. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИН.)

У хиљадама динара

	2023	2022.
Приходи од ускла. вредности имовине (осим фин.)	-	604
	-	604

28. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Набавна вредност продате робе	-	40.486
УКУПНО	-	40.486

29. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Трошкови материјала за израду	4.176.774	2.437.712
Трошкови режијског материјала	196.547	107.246
Трошкови горива и енергије	374.183	266.302
УКУПНО	4.747.504	2.811.260

30. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	458.619	402.153
Трошкови накнада по уговорима о делу	17.514	15.440
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	10.623	7.436

Трошкови накнада члановима надзорног одбора	5.832	5.131
Остали лични расходи и наканде	158.949	102.938
Трошкови зарада и накнада (брutto)	2.706.762	2.264.120
УКУПНО	3.358.299	2.797.218

31. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Трошкови амортизације	181.406	146.346
УКУПНО	181.406	146.346

32. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИН.)

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Расходи од усклађ.вред.имовине (осим фин)	-	324.834
УКУПНО	-	324.834

33. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Трошкови резервисања отпремнине за одлазак у пензију	49.593	33.793
Трошкови резервисања за судске спорове	20.631	10.092
УКУПНО	70.224	43.885

34. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Трошкови услуга на изради учинака	101.460	39.254
Трошкови услуга одржавања	29.451	9.545
Трошкови закупнина	239	132
Трошкови транспортних услуга	31.474	39.614
Трошкови рекламе и пропаганде	529	416
Остали трошкови производних услуга	191.821	283.109
Свега трошкови производних услуга	354.974	372.070
Трошкови непроизводних услуга	23.852	13.412
Трошкови репрезентације	7.447	6.274
Трошкови премије осигурања	19.310	13.203

Трошкови платног промета	23.236	7.802
Трошкови чланарине	2.082	2.220
Трошкови пореза	29.660	14.495
Остали нематеријалних трошкова	4.567	4.963
Свега нематеријални трошкови	110.154	62.369
УКУПНО	465.128	434.439

У оквиру осталих трошкова производних услуга евидентирани су:

- трошкови за услуге у промету производа и услуга у износу од 133.993 хиљада динара,
- трошкови комуналних услуга у износу од 56.363 хиљада динара,
- трошкови за услуге заштите на раду 793 хиљада динара.
- остали трошкови производних услуга у износу од 672 хиљаде динара.

35. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	101	13.470
Приходи од камата	86	131
Позитивне курсне разлике	29.339	62.100
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	13.216	29.479
УКУПНО	42.743	105.180

36. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	17	150
Расходи камата	265.195	284.876
Негативне курсне разлике	79.049	50.845
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	11.426	40.905
УКУПНО	355.687	376.776

37. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Добици од продаје опреме	1.447	-
Вишкови спец. алата	1.572	22.071
Приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика осим валутне клаузуле	400	613
Приходи од смањења обавеза	919	-
Остали непоменути приходи	4.930	12.787
Приходи од наплаћених отписаних потраживања	73	210
Приходи од усклађивања вредности потраживања		
УКУПНО	9.340	35.681

38. ОСТАЛИ РАСХОДИ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Расходи некретнина, постројења и опреме	2.155	33
Мањкови	3.953	11.837
Расходи по основу расходовања залиха материјала	5.757	5.230
Остали непоменути расходи	45.333	8.906
УКУПНО	57.198	26.006

У оквиру осталих непоменутих расхода евидентирани су:

- уговорене казне и пенали на име кашњења у испоруци производа у износу од 12.864 хиљада динара;
- трошкови спора у износу од 28.221 хиљада динара;
- издаци за хуманитарне, културне, здравст., образовне, научне у верске намене у износу од 3.799 хиљада динара
- остали расходи у износу од 449 хиљада динара.

39. ПРИХОДИ ОД УСХЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Приходи по основу усклађивања вредности остале имовине/ потраживања	675	470
УКУПНО	675	470

40. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАНА БИЛАНСА

Актом Министарства одбране од 29.02.2024. године Друштво је обавештено да су стекли услови да се изврши конверзија дела позајмице, која је добијена за финансирање инвестиционих пројеката, у улог Р. Србије у основни капитал Друштва.

41. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични курсеви (званични средњи курс Народне банке Србије) страних валута који су коришћени за прерачунавање у динарску противвредност девизних позиција биланса стања су следећи:

	31.12.2023	31.12.2022.
ЕУР	117,1737	117,3224
УСД	105.8671	110,1515
ЦХФ	125.5343	119,2543
ГБП	135.0550	132,7026

У Ваљеву, 29.03.2024. године

ХК "Крушик" а.д.

В.Д. Генерални директор

Јованка Андрић, дипл.инж.хем.технол.

Холдинг корпорација
„Крушик“ а.д. Ваљево

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ
О ПОСЛОВАЊУ ХК „КРУШИК“ а.д. ЗА 2023. ГОДИНУ

Ваљево, март 2024. год.

в.д. генералног директора
Јованка Андрић, дипл.инж.



I УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О КОМПАНИЈИ

1.1. Мисија, визија и циљеви предузећа

Мисија

1. производња наоружања и војне опреме;
2. пословни концепт- тржишна оријентација;
3. флексибилност у реаговању на промене тражње и брза преоријентација у складу са захтевима купаца;

Визија

1. осигурање опстанка и раста предузећа кроз повећање економске ефикасности, максимизирање резултата и стварање услова за развој;
2. основни правац развоја - диверсификација производног програма, освајање нових тржишта, примена савремене маркетинг концепције;
3. обезбеђење јединствене стратегије и политике квалитета;
4. инвестициона улагања у савремене технологије;
5. увођење савремених информационих технологија;

1.2. Генералне напомене

Пун назив друштва	Холдинг корпорација за металопрераду, оснивање, финансирање и управљање „Крушик“ а.д. Ваљево
Седиште	Ваљево
Адреса	Владике Николаја 59
Шифра и назив делатности	2540 -производња оружја и муниције
Матични број	07096364
ПИБ	101493890
Правна форма привредног субјекта	Нејавно акционарско друштво

1.3. Структура власништва у друштву

Компанија има укупно 394664 обичних акција уписаних у Централном регистру ХОВ, номиналне вредности 10.000,00 динара, односно акцијског капитала у укупној вредности од 3.946.640.000 динара. Преглед структуре основног капитала на дан 31.12.2023. године, дат је у следећој табели:

Р.бр.	Акционар	Структура капитала 31.12.2023.године					
		број акција	% у акцијском капиталу	% у основном капиталу	Износ	% у акцијском капиталу	% у основном капиталу
1	Реп.Србија	109924	27.85255	24.77050	1,099,240,000.00	27.85255	24.77050
2	Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање	105924	26.83903	23.86913	1,059,240,000.00	26.83903	23.86913
3	Град Ваљево	82551	20.91678	18.60221	825,510,000.00	20.91678	18.60221
6	Републички фонд за здравствено осигурање	47353	11.99831	10.67062	473,530,000.00	11.99831	10.67062
4	Фонд за развој	28278	7.16508	6.37222	282,780,000.00	7.16508	6.37222
5	Национална служба за запошљавање	20198	5.11777	4.55146	201,980,000.00	5.11777	4.55146
7	Град Београд	436	0.11047	0.09825	4,360,000.00	0.11047	0.09825
I	Акцијски капитал (1+2+3)	394664	100.00000	88.93440	3,946,640,000.00	100.00000	88.93440
II	Друштвени-неноминовани капитал	49105		11.06560	491,057,834.96		11.06560
III	Ук.основни капитал (I+II)	443769		100.00000	4,437,697,834.96		100.00000

1.4. Органи друштва

Управљање друштвом је дводомно. Органи друштва су:

- Скупштина
- Надзорни одбор
- Извршни одбор

Скупштину Друштва чине досадашњи представници државног и друштвеног капитала, док се коначно не реши питање друштвене својине.

Државни капитал је представљен у Скупштини са 1 чланом.

Представник државног капитала има 10 гласова у Скупштини.

Друштвени капитал има 8 представника у Скупштини. Сваки представник друштвеног капитала има по 1 глас у Скупштини.

Надзорни одбор има три члана, представника државног капитала. Чланове Надзорног одбора именује Скупштина Друштва.

Извршни одбор чине три извршна директора, од којих се један именује за генералног директора. Извршне директоре именује Надзорни одбор.

1.5. Подаци о зависним друштвима

ХК "Крушик" а.д. у свом саставу нема зависна друштва.

1.6. Подаци о дугорочним финансијским пласманима

Преглед дугорочних финансијских пласмана друштва са стањем на дан 31.12.2023. године:

Ред. бр.	Опис	Вредност у РСД	Напомена
1.	Учешће у капиталу придружених правних лица -“Tara Aerospace and Defence Products“ Црна Гора	38.839.683,51	331470 акција * 1 ЕУР 7,082% учешћа у капиталу
2.	“Ковачки центар“ д.о.о. Ваљево	143.965.858,92	Улог ХК „Крушик“ а.д. од 1.479.000 ЕУР (неновчани улог-ствари и права) -49%учешћа у капиталу
3.	Учешће у капиталу правних лица расположивих за продају	497.077,00	
3.1.	Српска банка	1.170,00	9 акција
3.2.	Дунав Осигурање	495.907,00	527 акција*941 РСД
4.	Дугорочни стамбени кредити	32.426.666,94	
	Укупно	215.729.286,37	

II ОПИС ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИОНЕ СТРУКТУРЕ ПРАВНОГ ЛИЦА

1. ПРОИЗВОДНИ ПРОГРАМ

Производни програм „Крушик“-а чине:

- Производња средстава наоружања и војне опреме
- Производња средстава за широку потрошњу - цивилни програм

Цивилни програм чини производња следећих средстава: електродетонатори различитих врста и типова, гребенасти прекидачи, противградне ракете и лансер, рударске капсуле, отковци и одливци, пиштољи и капсуле за омамљивање стоке, разне услуге (површинска заштита, механичка обрада, термичка обрада, пресерске услуге и др.).

2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

Унутрашња организација друштва утврђује се према потребама пословања и обављања делатности друштва, у складу са Статутом. Друштво своје пословање организује у оквиру организационих целина.

Одлуком Скупштине ХК “Крушик” а.д. од 25.09.2019. године измењена је организациона структура друштва.

Холдинг корпорација „Крушик“ а.д. обавља своју делатност кроз осам сектора у следећим организационим целинама:

- Сектор правних и општих послова;**
- Сектор безбедности;**
- Сектор економско-финансијских послова;**
- Сектор комерцијалних послова;**
- Сектор развоја;**
- Сектор одржавања и енергетике ;**
- Сектор производње;**

Одељење плана и припреме производње;
 РЈ-1 „Фабрика специјалних производа и услуга“;
 РЈ-2 „Обрада деформацијом“;
 РЈ-3 „Механичка обрада“;
 РЈ-4 „Површинска заштита“;
 РЈ-5 „Фабрика иницијалних средстава и детонатора“ -ФИСЕД
 Погон „Производња хемијских извора електричне енергије“
 Погон “Производња и одржавање алата”
 Погон “Производња ловачке муниције”

Сектор квалитета;

Унутрашња организација друштва успоставља се, мења и прилагођава потребама послова који се обављају у оквиру друштва и ближе се одређује посебним Правилником о организацији и систематизацији, у складу са Статутом.

III РАЗВОЈ, ФИНАНСИЈСКИ ПОЛОЖАЈ И РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА

БРОЈ И КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ СА СТАЊЕМ НА ДАН 31.12.2023. ГОДИНЕ:

Квалификација	Укупно	%
НК	988	45.05
ПК	77	3.51
КВ	356	16.23
ССС	432	19.70
ВК	81	3.69
ВСС	90	4.10
ВСС II	169	7.71
Укупно	2193	100.00

Број запослених по старосној структури дат је у следећој табели:

Р. бр.	Организационе целине	Стање кадра по годинама старости									
		до 20 год.	%	20-30 год	%	30-40 год	%	40-50 год	%	преко 50 год	%
1	Менаџмент					2	0.31	1	0.15	3	0.43
2	Непроизводна режија			20	10.05	94	14.59	96	15.12	133	19.50
3	Производна режија			45	22.62	81	12.59	90	14.17	154	22.59
4	Производња	33	100	134	67.33	467	72.51	448	70.56	392	57.48
УКУПНО		33	100	199	100	644	100	635	100	682	100

Број запослених по годинама стажа дат је у следећој табели:

Р. бр.	Организационе целине	Стање кадра по годинама стажа									
		до 10 год.	%	10-20 год	%	20-30 год	%	30-40 год	%	Преко 40 год.	%
1	Менаџмент	1	0.14	2	0.27	1	0.35	2	0.61	0	
2	Непроизводна режија	90	12.37	115	15.71	46	16.55	71	21.84	21	16.03
3	Производна режија	83	11.42	112	15.30	48	17.27	82	25.24	45	34.35
4	Производња	553	76.07	503	68.72	183	65.83	170	52.31	65	49.62
УКУПНО		727	100	732	100	278	100	325	100	131	100

2. ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА

Финансијски извештаји за 2023. годину, урађени су у складу са МРС, МСФИ, усвојеним Правилником о рачуноводству и Рачуноводственим политикама предузећа.

Напомињемо да је у току вршења редовног годишњег пописа уочена материјално значајна грешка у вредновању залиха учинака. Стога је извршена корекција биланса стања и биланса успеха за 2022. годину, односно извршена је исправка грешке из ранијих година у складу са МРС-8, параграфи 41-49.

2.1. Биланс стања

Упоредни преглед позиција из Биланса стања за 2022. и 2023. годину у скраћеној форми дат је у следећој табели:

у 000 РСД

Р.бр.	Позиција	2022. год.	2023 год.	Индекс 4/3
1	2	3	4	5
1	Нематеријална улагања и Goodwill	14		0
2	Некретнине, построј., опрема	6,299,793	6,503,077	103
3	Учешће у капиталу	163,974	183,303	112
4	Остали дугорочни финанс. пласмани	248,017	245,558	99
5	Дугорочни финанс. пласмани и дугор. Потраживања (3+4)	411,991	428,861	104
I	Стална имовина (1+2+5)	6,711,798	6,931,938	103
6	Залихе	9,891,507	11,904,856	120
7	Потраживања од продаје	233,826	1,095,769	469
8	Остала краткорочна потраживања	347,518	384,872	111
9	Краткорочни финансијски пласмани	3,292	3,156	96
10	Готов. еквиваленти и готовина	2,767,648	3,508,406	127
11	Краткорочна АВР	159,997	161,889	101
II	Обртна имовина (6+7+8+9+10+11)	13,403,788	17,058,948	127
III	Пословна имовина-актива (I+II)	20,115,586	23,990,886	119
IV	Ванбилансна актива	8,758,836	6,806,343	78

12	Основни капитал	4,437,698	4,437,698	100
13	Резерве	28,534	28,534	100
14	Позитивне ревалоризационе резерве	2,096,307	2,094,451	100
15	Нереализовани губици по основу финансијских средстава и других компоненти осталог свеобухватног резултата	147,259	127,931	87
16	Нераспоређена добит		150,811	
16.1	Нераспоређена добит ранијих година		1,943	
16.2	Нераспоређена добит текуће године		148,868	
17	Губитак	3,497,471	3,497,471	100
17.1	Губитак ранијих година	2,099,136	3,497,471	167
17.2	Губитак текуће године	1,398,335		0
V	Укупно капитал (12+13+14-15+16-17)	2,917,809	3,086,092	106
18	Дугорочна резервисања	108,364	122,046	113
19	Дугорочне обавезе	480,943	1,820,273	378
19.1	Обавезе које се могу конвертовати у капитал	273,714	270,019	99
19.2	Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	159,282	1,522,860	956
19.3	Остале дугорочне обавезе	47,947	27,394	57
20	Одложене пореске обавезе	181,415	205,533	113
21	Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе	16,427,055	18,756,942	114
21.1	Краткорочне финансијске обавезе	3,097,130	2,959,997	96
21.2	Примљени аванси депозити и кауције	9,132,354	12,009,248	132
21.3	Обавезе из пословања	2,130,431	1,426,866	67
21.4	Остале краткорочне обавезе	2,065,144	2,356,660	114
21.5	Краткорочна ПВР	1,996	4,171	209
VI	Дугор.резервисања, обавезе и ПВР (18+19+20+21)	17,197,777	20,904,794	122
VII	Укупна пасива (V+VI)	20,115,586	23,990,886	119
VIII	Ванбилансна пасива	8,758,836	6,806,343	78

Подаци из биланса стања показују да је у 2023. години, вредност сталне имовине већа за 3% а вредност обртне имовине већа за 27% (резултат великог повећања готовине и готовинских еквивалената, потраживања од продаје и залиха) у односу на стање на крају 2022.године.

У структури пасиве, вредност капитала је већа за 6% (повећање због ставке добитка) а дугорочна резервисања и обавезе су за 22% веће од истих са стањем на дан 31.12.2022. године, пре свега због великог повећања примљених аванса од купаца и повећања дугорочних кредита и зајмова у земљи. У структури краткорочних обавеза, велико учешће има краткорочна позајмица Министарства финансија из ранијег периода. У структури дугорочних обавеза, велико учешће има позајмица из 2023. године, намењена за финансирање инвестиционих пројеката од стране Републике Србије. Структура пасиве

се погоршала у односу на структуру на крају 2022. године, јер учешће обавеза износи 87,14%, док је у 2022. години ово учешће износило 85,49%.

2.2. Биланс успеха

Упоредни преглед позиција из Биланса успеха за 2022. и 2023. годину у скраћеној форми дат је у следећој табели:

у 000 РСД

Ред.бр.	Позиција	2022.год.	2023.год.	Индекс 5/3
1	2	3	4	5
I	Пословни приходи (1+2-3+4+5+6)	5,770,572	9,479,068	164
1	Приходи од продаје	4,993,970	10,074,219	202
а)	Приходи од продаје робе	46,010	96,045	209
б)	Приходи од продаје производа и услуга	4,947,960	9,978,174	202
2	Приходи од активирања учинака и робе	38,659	39,369	102
3	Смањење вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга		647,403	
4	Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга	736,791		
5	Остали пословни приходи	548	12,883	2,351
6	Приходи од усклађивања вредности имовине (осим фин.)	604		
II	Пословни расходи (1+2+3+4+5)	6,598,468	8,822,561	134
1	Набавна вредност продате робе	40,486		0
5	Трошкови материјала, горива и енергије	2,811,260	4,747,504	169
6	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	2,797,218	3,358,299	120
7	Трошкови амортизац. и резервисања	190,231	251,630	132
8	Расходи од усклађивања вредности имовине (осим фин.)	324,834		
9	Остали пословни расходи	434,439	465,128	107
	Пословна добит (I-II)		656,507	
	Пословни губитак (II-I)	827,896		
III	Финансијски приходи	105,180	42,743	41
IV	Финансијски расходи	376,776	355,687	94
1	Расходи камата	284,876	265,194	93
2	Остали финанс.расходи	91,900	90,493	98
V	Губитак из финансирања	271,596	312,944	115

VI	Остали приходи	36,151	10,015	28
VII	Остали расходи	41,031	138,883	338
VIII	Добит из редовног пословања		214,695	
IX	Губитак из редовног пословања	1,104,372		0
X	Позитиван нето ефекат на резултат			
XI	Негативан нето ефекат на резултат	292,865	41,709	14
XII	Добит пре опорезивања		172,986	
XIII	Губитак пре опорезивања	1,397,237		0
XIV	Одложени порески приходи периода			
XIV	Одложени порески расходи периода	1,098	24,118	2,197
XV	Нето добитак		148,868	
XVI	Нето губитак	1,398,335		0

Из табеле се види да је у 2023. години остварен укупан приход у износу од 9.537.462.000 динара, а укупан расход у износу од 9.364.476.000 динара. Како су приходи већи од расхода, то је остварен укупан бруто добитак у износу од 172.986.000 динара а нето добитак, од 148.868.000 динара. Добитак је остварен након периода од три године, у којем је друштво пословало у зони губитка.

Поред тога, остварени пословни приходи износе 9.479.068.000 динара, пословни расходи 8.822.561.000 динара па је остварен пословни добитак у износу од 656.507.000 динара. Друштво је у 2023. години остварило и пословну добит (разлика пословних прихода и расхода), такође након трогодишњег периода пословања са пословним губитком.

2.3. Индикатори ефикасности

Приказ индикатора за мерење ефикасности пословања на основу података из биланса стања и биланса успеха:

ВРСТА ИНДИКАТОРА	НАЗИВ ИНДИКАТОРА	ОПИС ИНДИКАТОРА	Остварено за 2022.	Остварено за 2023.	Индекс
1	2	3	4	5	6 (5/4)
ИНДИКАТОРИ ЛИКВИДНОСТИ	Општа ликвидност	обртна средства - краткорочне обавезе	0.82	0.91	111
	Убрзана ликвидност	обртна средства - залихе - краткорочне обавезе	0.21	0.27	129
ИНДИКАТОРИ ЗАДУЖЕНОСТИ	Задуженост	укупан дуг - укупна средства	0.85	0.87	102
	Однос дуга према капиталу	укупан дуг - укупан капитал	5.89	6.77	115
	Коефицијент покрива камате	ЕБИТ - расходи за камате	0	1.65	
	Коефицијент финансијске стабилности	дугорочне обавезе - капитал - стална имовина - залихе	0.2	0.26	127

ИНДИКАТОРИ АКТИВНОСТИ	Просечан период држања залиха	360/(пословни расход/просечне залихе)	473	445	94
	Просечан период наплате потраживања	360/(приходи од продаје/просечни салдо купаца)	22	24	109
	Просечан период плаћања обавеза	360/(пословни расход/просечан салдо обавеза према добављачима)	137	73	53
	Искоришћеност фиксних средстава	приходи од продаје /нето фиксна средства	0.92	1.46	159
	Искоришћеност укупних средстава	приходи од продаје/ укупна средства	0.29	0.40	138
ИНДИКАТОРИ РЕНТАБИЛНОСТИ	Профитна бруто маргина	укупна добит /приходи од продаје	0	0.02	
	Профитна нето маргина	нето добит /приходи од продаје	0	0.02	
ИНДИКАТОРИ РЕНТАБИЛНОСТИ	ЕБИТ маргина	ЕБИТ /укупан приход	0	0.05	
	ЕБИТДА маргина	ЕБИТДА укупан приход	0	0.07	
	Стопа повраћаја на укупна средства (РОА)	нето добит /укупна средства (просек тек.година и претх.година)	0	0.01	
	Стопа повраћаја на капитал (РОЕ)	нето добит/ капитал (просек тек.година и претх.година)	0	0.05	
ИНДИКАТОРИ ЕКОНОМИЧНОСТИ	Економичност пословања	пословни приходи / пословни расходи	0.87	1.07	123
ИНДИКАТОРИ ПРОДУКТИВНОСТИ	Јединични трошкови рада	бруто зарада+лични расходи /укупан приход	0.68	0.56	83
	Продуктивност рада	приход од продаје/ број запослених	2,411	4,159	172

Напомена: ЕБИТ се исказује као добит пре опорезивања увећана за расходе камата, у 2023.години износи 433.180.000 РСД

ЕБИТ ДА се исказује као добит пре опорезивања увећана за расходе камата и трошкове амортизације и резервисања, у 2023.години износи 689.810.000 РСД

Индикатор опште ликвидности показује са колико динара обртне имовине је покривен један динар краткорочних обавеза и треба да буде већи од 1. У 2022. години овај ратио износи 0,82 и указује на неликвидност друштва. У 2023. години овај ратио износи 0,91 и указује на побољшање ликвидности друштва у односу на претходну годину.

Индикатор убрзане ликвидности је поузданији, јер се код неких друштава залихе трансформишу у ликвидна средства у дужем периоду. Показује са колико динара релативно ликвидних средстава је покривен један динар краткорочних обавеза и треба да буде већи од 1. Овај ратио показује да друштво у обе посматране године није било ликвидно. На неповољан износ овог ратио у 2022. години и 2023. години утиче висок износ примљених аванса, који су саставни део краткорочних обавеза (у 2022. години примљени аванси чине 55% краткорочних обавеза а у 2023. години 63% краткорочних обавеза). Уколико би се аванси искључили из краткорочних обавеза (тј. када би се аванси који се односе на вишегодишње уговоре могли разграничити), овај ратио би био нешто повољнији, и у 2022. години износио би 0,48 а у 2023. години 0,76.

Индикатор задужености показује учешће позајмљеног капитала (обавеза) у укупно расположивим изворима друштва и допринос позајмљеног капитала покрићу активе (пословне имовине). Што је веће учешће обавеза у имовини, већи је финансијски ризик. Овај ратио треба да буде мањи од 50%, а у обе посматране године је већи од захтеваног стандарда, што значи да је у сваком динару расположивих извора садржано просечно 0,86 динара туђих извора (апсолутно),

односно задуженост друштва износи 86% укупних извора (релативно). У 2022. години обавезе које ће се конвертовати у капитал износе 273,714 милиона динара а обавезе по основу примљених аванса износе 9,132 милијарди динара. Уколико би се ова два износа искључила из укупних обавеза, овај рацио би био доста повољнији и износио би у 2022. години 39%, што је испод минималног стандарда. У 2023. години обавезе које ће се конвертовати у капитал износе 270,019 милиона динара а обавезе по основу примљених аванса износе 12,009 милијарди динара. Уколико би се ова два износа искључила из укупних обавеза, овај рацио би био доста повољнији и износио би у 2023. години 36%, што је испод минималног стандарда. Уколико би се у 2023. години из обавеза искључиле и дугорочна позајмица за финансирање инвестиционих пројеката и краткорочна позајмица од Министарства финансија, овај рацио би био повољнији. Износио би 0,21 што је у оквиру захтеваног стандарда.

Однос дуга према капиталу показује учешће обавеза у пасиви и индиректно степен задужености. Мањи износ рациа значи веће учешће капитала у пасиви, у посматраном периоду износи просечно 6,33 а треба да буде мањи од 1. Код овог рациа такође је укључен и износ обавеза, које ће се конвертовати у капитал и обавеза по основу примљених аванса, што се одражава на износ овог рациа. Уколико би се ова два износа искључила из укупних обавеза, овај рацио би био доста повољнији и износио би у 2022. години 2,67 а у 2023. години 2,79. Уколико би се у 2023. години из обавеза искључиле и дугорочна позајмица за финансирање инвестиционих пројеката и позајмица за стабилизацију пословања, овај рацио би износио 1,62 и био би доста повољнији.

Коефицијент покрића камате показује колико је пословни добитак већи од камата на кредите, тј. са колико динара пословног добитка је покривен сваки динар расхода по основу камате. Указује на способност друштва да из пословног добитка исплати камате. Искусствена нормала за рацио (утврђена међу аналитичарима) је вредност од 5 до 7. У 2022. години исказан је пословни губитак па овај индикатор није приказан. Овај рацио у 2023. години износи 1.65, што је мање од утврђеног стандарда.

Коефицијент финансијске стабилности показује начин финансирања сталне имовине и залиха дугорочним изворима (капитал и дугорочне обавезе) односно са колико динара дугорочних извора је финансиран један динар дугорочно везаних средстава. Сматра се да је покриће веће од 90% високо, а у посматраном периоду покриће износи просечно 23%.

Коефицијент обрта залиха показује колико се пута просечно годишње залихе обрну у предузећу. Такође, показује на колико динара цене коштања реализованих производа 1 динар остаје везан у залихама на крају године. Од брзине обрта залиха директно зависи ликвидност и солвентност предузећа, а рацио посредно утиче и на рентабилност. Просечно време трајања једног обрта залиха представља просечан период наплате залиха или просечну старост залиха. У 2023. години дошло је до благог побољшања овог рациа и до смањења просечног периода држања залиха за 6%.

Просечан период наплате потраживања од купаца односно просечно време трајања једног обрта купаца показује колико дана просечно протекне од тренутка продаје на кредит купцима до тренутка наплате потраживања. Заправо, показује дужину временског периода у коме предузеће бескаматно кредитира своје купце. Као нека врста оријентационе нормале узима се период од 30 дана а у посматраном периоду просечно време износи 23 дана.

Просечно време плаћања обавеза према добављачима односно просечно време трајања једног обрта добављача показује временски период у коме добављачи бескаматно кредитирају предузеће. У посматраном периоду просечно време плаћања обавеза износи 105 дана. У 2023. години дошло је до смањења просечног времена плаћања обавеза према добављачима за 47%, што је повољно и указује на редовније плаћање наведених обавеза. Поређење рациа кредитирања купаца са рациом регулисања обавеза према добављачима показује да је време наплате потраживања од купаца краће од времена плаћања обавеза према добављачима.

Искоришћеност фиксних средстава показује колико динара прихода од продаје је друштво остварило на један динар нето фиксних средстава (сталне имовине). У посматраном периоду на један динар нето фиксних средстава друштво је остварило просечно 1,17 динара прихода од продаје.

Коефицијент искоришћености укупних средстава је најопштији, синтетички показатељ ефикасности коришћења средстава у друштву и показује колико се пута просечно обрну укупна пословна средства, или колико динара нето прихода од реализације је остварено на сваки динар ангажованих укупних средстава. У посматраном периоду на један динар укупно ангажованих средстава, друштво је остварило просечно 0,34 динара прихода од продаје. У 2023. години, овај индикатор је повећан за 69% у односу на остварени у 2022. години, што такође указује на ефикасније коришћење средстава.

Профитна бруто маргина показује са колико је динара бруто добити покривен један динар прихода од продаје. Профитна бруто маргина у 2023. години износи 0,02 и значи да је један динар прихода од продаје покривен са 0,02 динара бруто добити. У 2022. години исказан је бруто губитак па овај индикатор није приказан.

Профитна нето маргина показује са колико је динара нето добити покривен један динар прихода од продаје. Профитна нето маргина у 2023. години износи 0,01 и значи да је један динар прихода од продаје покривен са 0,01 динара нето добити. У 2022. години исказан је нето губитак па овај индикатор није приказан.

ЕБИТ маргина показује са колико је динара ЕБИТ (добит пре опорезивања увећана за расходе камата) покривен један динар укупних прихода. ЕБИТ маргина у 2023. години износи 0,05 и значи да је један динар укупних прихода покривен са 0,05 динара ЕБИТ. У 2022. години исказан је губитак па овај индикатор није приказан.

ЕБИТДА маргина показује са колико је динара ЕБИТДА (добит пре опорезивања увећана за расходе камата и трошкове амортизације и резервисања) покривен један динар укупних прихода. ЕБИТДА маргина у 2023. години износи 0,07 и значи да је један динар укупних прихода покривен са 0,07 динара. У 2022. години исказан је губитак па овај индикатор није приказан.

Стопа повраћаја на укупна средства (РОА) је показатељ зарађивачке моћи друштва и показује колико је динара нето добити друштво остварило на један динар укупно уложених пословних средстава. У 2023. години, на један динар уложених средстава, друштво је остварило 0,01 динара нето добити. У 2022. години исказан је нето губитак па овај индикатор није приказан.

Стопа повраћаја на капитал (РОЕ) показује колико је динара нето добити друштво остварило на један динар сопственог капитала. У 2023. години, на један динар сопственог капитала, друштво је остварило 0,05 динара нето добити. У 2022. години исказан је нето губитак па овај индикатор није приказан.

Индикатор економичности представља однос између укупних прихода и укупних расхода и треба да буде већи од 1. Остварени индикатори показују да је у 2022. години исказан пословни губитак. Остварен индикатор у 2023. показује да је у 2023. години остварен пословни добитак и да је економичност повећана за 23%.

Индикатор јединичних трошкова рада показује са колико динара укупног прихода је покривен сваки динар бруто зарада и осталих личних расхода. Учешће зарада и осталих личних расхода у укупним приходима се смањило за 17% у односу на претходној години.

Индикатор продуктивности рада показује колики је приход од продаје по једном запосленом. Приход од продаје по запосленом повећао се за 112% у односу на показатељ у

претходној години. Повећање продуктивности, резултат је повећања прихода од продаје за 102% у односу на 2022.годину.

2.4. Обавезе и потраживања

Упоредни преглед обавеза и потраживања за период 2022/2023. године дат је у следећој табели:

у 000 дин.

I	Конто	Обавезе	31.12.2022.	31.12.2023.	Индекс
A	40	Дугорочна резервисања	108,364	122,046	113
	404	Резерв за трошкове отпремнине при одласку у пензију	98,272	117,246	119
	405	Резерв за трошкове судских спорова	10,092	4,800	48
B	41	Дугорочне обавезе	480,943	1,820,273	378
1	410	Обавезе које се могу конвертовати у капитал	273,714	270,019	99
2	414	Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	159,282	1,522,860	956
3	415	Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству			
4	419	Остале дугорочне обавезе	47,947	27,394	57
B		Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе	16,608,470	18,962,475	114
1	42	Краткорочне финансијске обавезе	3,097,130	2,959,997	96
	Део 422,424,425,429	.Обавезе по основу кредита од лица која нису домаће банке	2,599,551	2,811,915	108
	422 део 424 део 425 део 429 део	Обавезе по основу кредита од домаћих банака	497,579	148,082	30
2	43	Обавезе из пословања	11,262,785	13,436,114	119
	430	Примљени аванси,депозити и кауције	9,132,354	12,009,248	132
	431, 433	Обавезе према доб-повезана лица у земљи	20,565	77,580	377
	432, 434	Обавезе према доб-повезана лица у земљи	23,922	15,828	66
	435	Добављачи у земљи	1,817,857	1,300,170	72
	436	Добављачи у иностранству	64,104	28,115	44
	део 439	Остале обавезе из пословања	203,983	5,173	3
3	44,45,46, осим 467, 47,48	Остале краткорочне обавезе	2,065,144	2,356,660	114
	44	Обавезе из специфичних послова	55,400	28,966	52
	45	Обавезе по основу зарада и накнада зарада	1,524,128	1,729,273	113
	46	Друге обавезе	156,672	158,398	101
	47	Обавезе за ПДВ	158,560	250,012	158
	48 осим 481	Обавезе за остале порезе, доприносе и остале дажбине	170,384	190,011	112
	481	Обавезе по основу пореза на добитак			
4	49 осим 498	Пасивна временска разграничења	1,996	4,171	209
5	498	Одложене пореске обавезе	181,415	205,533	113
		УКУПНЕ ОБАВЕЗЕ (А+Б+В)	17,197,777	20,904,794	122

II		Потраживања		
A	048-052 минус 059	Дугороч.финансијски пласмани	248,017	245,558
1	052	Потраживања по основу продаје на робни кредит	213,403	213,132
2	048	Остали дугорочни пласмани	34,614	32,426
B		Краткорочна потраживања, пласмани	2,695,028	4,458,252
1	20,21,22	Потраживања	451,660	1,378,971
	200	Купци у земљи матична и зависна правна лица		
	202	Купци у земљи– остала повезана правна лица	7,172	
	203	Купци у иностранству– остала повезана правна лица	16,956	12,532
	204	Купци у земљи	203,503	1,016,235
	205	Купци у иностранству	6,195	67,002
	21	Потраж. из специфичних послова	12,176	11,712
	22	Друга потраживања	205,658	271,490
2	23 минус 239	Краткор. финансијски пласмани	3,292	3,156
3	27.28 осим 288	ПДВ и АВР	289,681	263,559
4	15	Дати аванси	1,943,411	2,756,601
5	029	Дати аванси за инвестиције	6,984	55,965
	A+B	Укупна потраж. и дугор. финанс. пласмани	2,943,045	4,703,810

IV ИНФОРМАЦИЈЕ О УЛАГАЊИМА У ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

ХК „Крушик“ посебну пажњу посвећује безбедности и здрављу на раду и заштити животне средине, области која поред непосредног утицаја на пословање има и далеко већи– друштвени значај.

На основу препознатих и утврђених ризика, у систему се примењује читав спектар превентивних мера, а највећа пажња усмерена је на безбедно коришћење опреме за рад, средстава и опреме за личну заштиту на раду, оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад, праћење здравственог стања запослених са посебним освртом на радна места са повећаним ризиком, као и обезбеђивање адекватних услова радне околине.

Мере Службе безбедности и здравља на раду представљају активности усмерене ка смањењу ризика и елиминацији опасности или штетности, односно смањењу повређивања на радним местима, побољшању услова радне и животне средине, праћење здравственог стања, оспособљавања за безбедан и здрав рад, као и све остале активности које су усмерене ка обављању рада на безбедан и сигуран начин.

Са циљем остваривања безбедних и здравих услова за рад, као и обезбеђивања здравствене заштите запослених друштво је у 2023. години утрошило средства у износу цца 4,5 милиона динара.

Холдинг Компанија тренутно има 2193 запослена, радно време траје 8 часова, радна недеља је петодневна. Прековремени рад се обавља по потреби и на бази добровољности. Радника млађих од 18 година нема. Инвалида рада има 56, професионалних обољења нема.

Инвалиди рада су распоређени на друге послове у складу са решењима лекарских комисија. Жалби на распоред није било.

Извршена су периодична мерења електро и громобранске заштите (заштита од напона додира, испитивања громобранске инсталације, заштита од статичког електрицитета - уземљење металних маса и антистатик подови) у децембру за све опасне објекте у Крушику. У складу са интерним Правилником о заштити од статичког електрицитета, врши се редовна провера влажности у објектима који су прозвани овим правилником.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад врши се према ПРОГРАМУ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ИЗ ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ и УПУТСТВУ који су саставни део Акта о процени ризика. У 2023. години извршено је оспособљавање 513 запослених премештених са једног на друго радно место и оспособљавање 76 новозапослених. Оспособљавање провера запослених из области безбедности и здравља на раду за радна места са повећаним ризиком, које се обавља на период од једне године-извршена провера код 1093 запослених.

Обезбеђивање средстава и опреме за личну заштиту на раду, врши се по Упутству о средствима и опреми за личну заштиту на раду.

Запослени на радним местима са повећаним ризиком из радних јединица и сектора (укупно 1093) упућени су на периодичне лекарски преглед у складу са Актом о процени ризика, а према плану рада службе БЗНР. Укупно 188 запослених је упућено на лекарски преглед услед промене радног места а 274 запослених је упућено на претходни лекарски преглед. Лични дозиметри запослених, професионално изложених лица изворима јонизујућег зрачења, редовно тромесечно се шаљу на контролу.

Прописане су мере обавезе, забране и упутства за руковање, одржавање и безбедан рад, постављене на видна места у радионицама и такође постављени знаци обавештења, упозорења и забране на свим објектима пожарно и експлозивно угроженим.

На основу Правилника о техничким нормативима за вентилацију и климатизацију обезбеђено је чишћење, праћење и извештавање о стању вентилационих система у свим објектима на свака три месеца.

У служби се врши издавање одобрења за извођење радова заваривања, сечења, лемљења на привременим местима и прати примена прописаних мера за извођење безбедног рада (у 2023. години издато је укупно 358 одобрења).

Заштита животне средине - спровођење прописа из ове области одвија се у складу са финансијским и другим могућностима компаније.

На месечном нивоу ЈКП "Водовод" Ваљево врши контролу отпадних вода на збирном шахту, из којег се исте испуштају у градску канализацију.

Прати се извршење превентивних мера по наложеном Решењу МУП-а и извештава Управа за превентиву о реализацији тих мера.

Усвојен оперативни план одбране од поплава у складу са изменама и допунама за 2022. годину.

Израђен годишњи извештај управљања отпадом за 2022. годину, електронски и писмено достављен Агенцији за заштиту животне средине

У 2023. години збринуто је 6,04 тона опасног отпада од стране овлашћеног оператера.

V ЗНАЧАЈНИ ДОГАЂАЈИ ПО ЗАВРШЕТКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ

Актом Министарства одбране од 29.02.2024.године, Друштво је обавештено да су се стекли услови да се изврши конверзија дела позајмице, која је добијена за финансирање инвестиционих пројеката, у улог Републике Србије у основни капитал Друштва.

VI ПЛАНИРАНИ И БУДУЋИ РАЗВОЈ

Основни правци развоја корпорације у наредном периоду су:

- обезбеђење опстанка и раста предузећа кроз повећање економске ефективности и ефикасности, максимизирање пословног резултата и стварање услова за одрживи развој;
- проширење асортимана производа, диверсификација производног програма, освајање нових тржишта, примена савремене маркетинг концепције;
- обезбеђење јединствене стратегије и политике квалитета;
- инвестициона улагања у побољшање услова рада и у савремене и потпуно нове технологије;
- увођење и развој савремених информационих технологија;

Програмски циљ је стварање профитабилног и квалитетног привредног друштва које ће у дугорочном периоду уз помоћ нових инвестиција и рационализације пословања, постати лидер у региону у производњи средстава НВО.

У том контексту, специфични дугорочни задаци корпорације су следећи:

- достизање лидерске позиције у региону и на светском тржишту за поједине врсте производа;
- смањење трошкова пословања и остваривање позитивног резултата;
- обезбеђење константе текуће ликвидности и дугорочне финансијске стабилности;
- повећање животног стандарда, мотивације и осигурање социјалне сигурности запослених;
- побољшање у области безбедности и здравља на послу запослених и унапређење нивоа заштите животне средине.

У стратешком плану развоја, ХК "Крушик" а.д се определио да прошири и модернизује производњу ракетних система, као и да и даље усавршава и модернизује производе из минобацачког програма.

На ино-тржишту постоји велико интересовање за ракетним средствима из производног програма „Крушика“. До сада је реализован извоз оних средстава која су могла да се произведу на постојећој опреми и објектима. Успостављањем нових технологија и проширењем асортимана ракетних средстава са којима је ХК „Крушик“ а.д. конкурентан на светском тржишту, може се повећати обим продаје. Такође, проширењем асортимана производа за које постоји тржиште, стичу се услови за стабилније пословање привредног друштва и могућности улагања у даљу модернизацију технологија. Освајањем наведених производа, знатно ће се побољшати позиција ХК "Крушик" а.д. на домаћем и ино-тржишту.

Поред развоја средстава из ракетног програма, ХК "Крушик" а.д. врши модернизацију и развој минобацачких система.

У производњи специјалних врста минобацачке муниције, "Крушик" има предност у односу на остале компаније, а тражња за овим средствима на светском тржишту се повећава. Њиховом производњом освојена су нова светска тржишта. ХК "Крушик" а.д. и даље на овим средствима врши модернизацију и усавршавање.

Друштво је такође покренуло активности на развоју артиљеријске муниције и иницијалних средстава.

Услов за реализацију ових пројеката је проширење капацитета, односно набавка недостајуће опреме и оспособљавање одређених производних објеката. Друштво је у току 2023. године реализовало значајне активности на развоју нових ракетних средстава и реализацији улагања на обнављању и развоју нових технологија везаних за ракетни програм и производњу иницијалних средстава.

Важно је напоменути да се из средстава Републике Србије финансирају пројекти од значаја за систем одбране (ИП 2023) чија је реализација започета у 2023. години.

VII АКТИВНОСТИ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА

Друштво у свом саставу има Сектор „Развој“, који се бави активностима на развоју и освајању нових производа и технологија (израда конструкционе и технолошке документације за пробне комаде, пробне партије нулте серије и серијску производњу).

VIII ИНФОРМАЦИЈЕ О ОТКУПУ СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА ОДНОСНО УДЕЛА

У току 2023. године друштво није вршило откуп сопствених акција, односно удела.

IX ПОСТОЈАЊЕ ОГРАНАКА

Друштво нема огранке, односно издвојене организационе делове преко којих обавља делатност на територији Републике Србије.

X ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ У ПРОЦЕНИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И УСПЕШНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Финансијске инструменте друштва чине финансијска средства и финансијске обавезе. У даљем тексту дат је преглед финансијских инструмената са стањем на дан 31.12.2023. године.

A. Финансијска средства

Финансијска средства укључују дугорочне финансијске пласмане, потраживања, краткорочне финансијске пласмане и готовину и готовинске еквиваленте.

У следећем прегледу дат је преглед финансијских средстава друштва са стањем 31.12.2023/31.12.2022, година:

у 000 дин.

Р.бр.	Позиција	2022.	2023.	Индекс
1	Дуг.финанс.пласмани	411.991	428.861	104
1.1	Учешћа у капиталу других правних лица	163.974	183.303	112

1.2	Остали дуг.финанс.пласмани	248.017	245.558	99
2	Потраживања по основу продаје	233.826	1.095.769	468
3	Краткорочни финансијски пласмани	3.292	3.156	96
4	Потраживања из специфичних послова и друга потраж.	217.835	283.202	130
5	Готовина и готовински еквиваленти	2.767.648	3.508.406	127
	Укупно	3.634.592	5.319.394	146

Б. Финансијске обавезе

Финансијске обавезе укључују дугорочне финансијске обавезе, краткорочне финансијске обавезе, обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе.

У следећем прегледу дат је преглед финансијских обавеза друштва са стањем 31.12.2023/31.12.2022. година:

у 000 дин

Р.бр.	Позиција	2022.	2023.	Индекс
1	Дуг.финанс.обавезе (обавезе по дугорочним кредитима и остале дугор.обавезе)	207.229	1.550.254	748
2	Кратк.финанс.обавезе	3.097.130	2.959.997	96
3	Обавезе из пословања	2.130.431	1.426.866	67
4	Остале краткорочне обавезе	2.067.140	2.360.831	114
	Укупно	7.501.930	8.297.948	111

ХИ ЦИЉЕВИ И ПОЛИТИКЕ ВЕЗАНЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА, ИЗЛОЖЕНОСТ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Финансијски ризик значи несталност или нестабилност приноса, која може довести до неочекиваних новчано-вредносних губитака. Настајање ризика резултат је динамичних економских промена које су резултат развоја у свим сегментима пословања. У динамичким условима настају економске промене које није могуће са сигурношћу предвидети због недостатка потпуног знања о тим променама у будућности. То значи да друштво треба да истражује, предвиђа и планира будуће услове пословања, чиме се стиче више знања о могућим променама које му омогућавају бољу процену, а тиме и смањење ризика.

Целокупно пословање друштва везано је за могућност настанка ризика. Због тога је важно да менаџмент буде свестан ризика, да познаје и предузима мере на време за предупређење ризика, и треба да буде у стању да управља ризиком. Менаџмент треба да буде стручан, односно да добро познаје врсте ризика, јер погрешни пословни потези могу да донесу штету друштву. Тежиште предузетих мера и активности треба да буде у спречавању настанка ризика, односно у отклањању или ублажавању ризика ако се он појави.

Друштво је у свом пословању изложено различитим врстама ризика.

Тржишни ризик представља ризик од промене цена и односа размене на домаћем и страном тржишту. Постоје три врсте тржишног ризика:

- *Ризик од промене каматне стопе* настаје кад је друштво изложено разним ризицима који кроз ефекте промена каматних стопа делује на његов финансијски положај и токове готовине. Друштво је изложено ризику промене каматних стопа на пласманима и обавезама код којих су каматне стопе варијабилне. Треба напоменути да друштво има ограничења у погледу обезбеђења кредита, јер је усмерен на мали број банака, из разлога што поједине банке својом пословном политиком не предвиђају финансирање Одбрамбене индустрије.
- *Ризик од промене девизног курса* проистиче из пословања на страним тржиштима, што значи да нежељене промене паритетног односа страних валута у односу на домаћу могу проузроковати знатне губитке у спољнотрговинским трансакцијама. Такође и пословање са различитим валутама, односно диспаритет курса ЕУР и УСД може да доведе до одређених ризика. Изложеност друштва девизном ризику се односи на краткорочне финансијске пласмане, потраживања, готовину и готовинске еквиваленте, дугорочне кредите, остале дугорочне обавезе, краткорочне финансијске обавезе и обавезе из пословања номиниране у иностраној валути. Најбољи начин заштите од ризика промене девизног курса је потпуна усклађеност валутне структуре прилива и одлива новчаних токова предузећа, јер се тако елиминише девизни ризик из пословања (природно осигурање од ризика девизног курса или тзв. природни хеџинг). Тај начин заштите од ризика промене девизног курса је најбољи зато што је бесплатан и искључиво везан за пословање самог друштва. Међутим, мало је предузећа која могу да обезбеде такву врсту заштите. ХК „Крушик“ а.д. највећи део своје производње реализује на страним тржиштима. Због немогућности плаћања и наплате у УСД, извоз и увоз се реализују у ЕУР. Да би се заштитило од ових ризика, друштво уговара веће авансе са ино-купцима. Како би се заштитило од промене курса, друштво је у овој години водило рачуна приликом закључења уговора са испоручиоцима, да на њих пренесе иста права и обавезе, који су дефинисани у уговорима са купцима.
- *Ризик од промена цена* може да настане услед промена и поремећаја на тржишту. Предузеће мора да се заштити од повећања цена инпута у процесу производње, да учини своје трошкове стабилним и оптимизира своју политику цена и приходе. Да би се заштитило од овог ризика, друштво је у 2023. години предузимало одређене мере да од купаца обезбеди већи бескаматни аванс.

Кредитни ризик је ризик промене кредитне способности клијената предузећа који може утицати на промену вредности његове финансијске имовине. Изложеност друштва овом ризику односи се на износ потраживања од купаца на дан извештавања. Екстремни случај кредитног ризика је када купац не може или не жели да плати своје обавезе. Блажи случај кредитног ризика јесте ситуација када клијент, из одређених разлога, може да испуни само део својих обавеза.

Друштво на више начина обезбеђује наплату својих потраживања. ХК „Крушик“ а.д. је у 2023. години водио рачуна о обезбеђењу наплате својих потраживања. Настојао је да пре испоруке робе купцима обезбеди што већи проценат наплате, или да потраживање буде обезбеђено путем акредитива, гаранције неке првокласне банке или меницама.

ХК „Крушик“ а.д. у циљу обезбеђења континуитета у снабдевању потребним репроматеријалом својим дугогодишњим испоручиоцима пружа неопходну помоћ која се састоји у давању аванса и техничке помоћи. Начин сарадње са овим испоручиоцима регулише се закључењем одговарајућих уговора.

Наплату кредита који су одобрени запосленима у друштву треба обезбедити путем административне забране, а код запослених који напуштају друштво, уговором обезбедити исплату целокупног износа пре одласка у пензију.

Ризик ликвидности и ризик новчаног тока представља следеће ризике:

Ризик ликвидности плаћања везује се за погоршање способности друштва да уредно плаћа све обавезе из пословања.

Ризик ликвидности имовине је ситуација кад друштво не може у целости да наплати своја потраживања. Ова врста тржишног ризика може довести до озбиљног умањења финансијске способности.

Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа прилива финансијских средстава и доспећа обавеза.

Због специфичности производног програма и дугог процеса производње, да би се заштитило од ризика смањења ликвидности, друштво мора да на време обезбеди потребна финансијска средства, како се не би угрозило одвијање процеса производње.

У оваквој ситуацији све набавке су строго контролисане и реализоване по приоритету. Посебна пажња је посвећена залихама материјала и алата. Пре набавке је проверавано стање залиха, да не би дошло до дуплирања а самим тим и то повећања обавеза и погоршања ликвидности.

XII КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА – ПРОЦЕДУРЕ

Што се система менаџмента тиче у ХК „Крушик“ а.д. имплементиран је интегрисани менаџмент систем (ИМС). Пословни приоритет корпорације је задовољење захтева и очекивања свих заинтересованих страна.

Систем ИМС-а обухвата стандарде за које су добијени сертификати од овлашћених организација (Војна контрола квалитета, швајцарско сертификационо тело SGS и Акредитационо тело Србије).

У табеларном прегледу је дат приказ издатих сертификата о контроли квалитета и признања и награда које поседује предузеће:

Назив СЕРТИФИКАТА	Орган који га је издао	Област на коју се односи
СРПС ИСО 9001:2015	СГС	QMC
СРПС ИСО 14001:2015	СГС	Заштита животне средине
Оскар квалитета -2010.година	Фонд за културу квалитета и изврности	Национ. награда за пословну изврност у категорији великих организ.
Серификат о акредитацији метролошке лабораторије СРПС ИСО 17025:2017	АТС	Преглед мерила
СРПС ИСО 9001:2015	ВКК	QMC
СОРС 9000/14	ВКК	QMC
СРПС ИСО 45001:2018	ВКК	Безбедност и здравље на раду

СРПС ИСО 14001:2015	ВКК	Заштита животне средине
СРПС ИСО 17020:2012	АТС	Контролно тело типа Ц за преглед противпожарних апарата и хидрантске мреже
Златна плакета и велика златна медаља са ликом Николе Тесле за групу иновационих пројеката -2016.година	Савез проналазача Београда у сарадњи са МО РС	Проналасци, нове технологије и индустријски дизајн
Међународна светска награда за посвећеност квалитету у златној категорији у Паризу-2016.година	Business Initiative Direktions	Допринос ХК "Крушик" у смислу руковођења, иновативности, квалитета и изврности
Јубиларна награда Привредне коморе Србије за 77 година успешног пословања-2016.година	Привредна комора Србије	
Светска награда за најбоље предузеће на пољу производње муниције и војне опреме и за најбољег менаџера године	The Socrates Committee Oxford UK	